

ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΝΙΚΑΙΑΣ

ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ,
ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

(2001/C 80/01)

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΒΕΛΓΩΝ,

Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Η ΑΥΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΥΨΗΛΟΤΗΣ Ο ΜΕΓΑΣ ΔΟΥΚΑΣ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ,

Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,

Ο ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ,

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ,

Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι έχει ιστορική σημασία η περάτωση της διαίρεσης της Ευρωπαϊκής Ήπείρου,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ολοκληρωθεί η διαδικασία που άρχισε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ για την προετοιμασία των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ώστε να λειτουργήσουν στα πλαίσια μιας διευρυμένης Ένωσης,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΑ, σ' αυτή τη βάση, να συνεχίσουν τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης, οδηγώντας τις σε επιτυχή ολοκλήρωση, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση διαδικασία,

ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ να τροποποιήσουν τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς Πράξεις,

και, προς τον σκοπό αυτό, όρισαν πληρεξουσίους:

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΒΕΛΓΩΝ:

τον κ. Louis MICHEL,
Αναπληρωτή Πρωθυπουργό και Υπουργό Εξωτερικών

Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ:

τον κ. Mogens LYKKETOFT,
Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ:

τον κ. Joseph FISCHER,
Ομοσπονδιακό Υπουργό Εξωτερικών και Ομοσπονδιακό Αντικαγκελλάριο

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ:

τον κ. Γεώργιο ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ,
Υπουργό Εξωτερικών

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ:

τον κ. Josep PIQUÉ I CAMPS,
Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ:

τον κ. Hubert VÉDRINE,
Υπουργό Εξωτερικών

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ:

τον κ. Brian COWEN,
Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ:

τον κ. Lamberto DINI,
Υπουργό Εξωτερικών Υποθέσεων

Η ΑΥΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΥΨΗΛΟΤΗΣ Ο ΜΕΓΑΣ ΔΟΥΚΑΣ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ:

την κα Lydie POLFER,

Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης, Υπουργό Εξωτερικών και Εξωτερικού Εμπορίου

Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ:

τον κ. Jozias Johannes VAN AARTSEN,

Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ:

την κα Benita FERRERO-WALDNER,

Ομοσπονδιακή Υπουργό Εξωτερικών

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ:

τον κ. Jaime GAMA,

Υπουργό Επικρατείας, Υπουργό Εξωτερικών

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ:

τον κ. Erkki TUOMIOJA,

Υπουργό Εξωτερικών

Η ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ:

την κα Anna LINDH,

Υπουργό Εξωτερικών

Η ΑΥΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΣ Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ:

τον κ. Robin COOK,

Υπουργό Εξωτερικών και Κοινοπολιτείας

ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ, μετά την ανταλλαγή των πληρεξουσίων εγγράφων τους, που βρέθηκαν εντάξει,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ τις ακόλουθες διατάξεις:

**ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ**

'Αρθρο 1

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση τροποποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου:

1. Το άρθρο 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 7

1. Το Συμβούλιο δύναται, βάσει αιτιολογημένης προτάσεως του ενός τρίτου των κρατών μελών, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή της Επιτροπής, αποφασίζοντας με την πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών του και κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, να διαπιστώσει την ύπαρξη σαφούς κινδύνου σοβαρής παραβίασης από κράτος μέλος αρχών που μνημονεύονται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, και να του απευθύνει κατάλληλες συστάσεις. Το Συμβούλιο, προτού προβεί στη διαπίστωση αυτή, ακούει το εν λόγω κράτος μέλος και δύναται, αποφασίζοντας με την ίδια διαδικασία, να ζητήσει από ανεξάρτητες προσωπικότητες να υποβάλουν εντός εύλογης προθεσμίας έκθεση για την κατάσταση στο εν λόγω κράτος μέλος.

Το Συμβούλιο επαληθεύει τακτικά ότι εξακολουθούν να ισχύουν οι λόγοι που οδήγησαν στη διαπίστωση αυτή.

2. Το Συμβούλιο, συνερχόμενο υπό τη σύνθεση Αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση του ενός τρίτου των κρατών μελών ή της Επιτροπής και αφού λάβει τη σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, δύναται να διαπιστώσει την ύπαρξη σοβαρής και διαρκούς παραβίασης από κράτος μέλος αρχών που μνημονεύονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 6, αφού καλέσει την κυβέρνηση του εν λόγω κράτους μέλους να υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

3. Εφόσον γίνει η αναφερόμενη στην παράγραφο 2 διαπίστωση, το Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει, με ειδική πλειοψηφία, την αναστολή ορισμένων δικαιωμάτων τα οποία απορρέουν από την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης ως προς το εν λόγω κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων ψήφου του αντιπροσώπου της κυβέρνησης αυτού του κράτους μέλους στο Συμβούλιο. Ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, το Συμβούλιο λαμβάνει υπόψη τις πιθανές συνέπειες μιας τέτοιας αναστολής στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις φυσικών και νομικών προσώπων.

Οι υποχρεώσεις του εν λόγω κράτους μέλους, δυνάμει της παρούσας Συνθήκης, εξακολουθούν εντούτοις να δεσμεύουν αυτό το κράτος μέλος.

4. Το Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει, εν συνεχείᾳ, με ειδική πλειοψηφία, να μεταβάλει ή να ανακαλέσει μέτρα που έχουν ληφθεί σύμφωνα με την παράγραφο 3, ανάλογα με τις μεταβολές της καταστάσεως, η οποία οδήγησε στην επιβολή τους.

5. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, το Συμβούλιο αποφασίζει χωρίς να λαμβάνει υπόψη την ψήφο του αντιπροσώπου της κυβέρνησης του εν λόγω κράτους μέλους. Αποχές παρόντων ή αντιπροσωπευομένων μελών δεν εμποδίζουν τη δέσποιση αποφάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται η αυτή αναλογία των σταθμισμένων ψήφων των αφορώμενων μελών του Συμβουλίου, όπως καθορίζεται στο άρθρο 205, παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Η παρούσα παράγραφος ισχύει και στην περίπτωση κατά την οποία δικαιώματα ψήφου έχουν ανασταλεί σύμφωνα με την παράγραφο 3.

6. Για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 2, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει με πλειοψηφία δύο τρίτων των ψηφισάντων, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία των μελών του.»

2. Το άρθρο 17 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 17

1. Η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας περιλαμβάνει το σύνολο των θεμάτων που αφορούν την ασφάλεια της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της προοδευτικής διαμόρφωσης κοινής αμυντικής πολιτικής, η οποία ενδέχεται να οδηγήσει σε κοινή άμυνα, εφόσον το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το αποφασίσει. Στην περίπτωση αυτή, συστήνει στα κράτη μέλη την υιοθέτηση μιας τέτοιας απόφασης, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες.

Η πολιτική της Ένωσης κατά την έννοια του παρόντος άρθρου δεν θίγει την ιδιαιτερότητα της πολιτικής ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών και σέβεται τις υποχρεώσεις που απορρέουν για ορισμένα κράτη μέλη τα οποία θεωρούν ότι η κοινή τους άμυνα υλοποιείται στα πλαίσια της Οργάνωσης της Συνθήκης του Βορείου Ατλαντικού (N.A.T.O.), δυνάμει της Συνθήκης του Βορείου Ατλαντικού, και συμβιβάζεται με την κοινή πολιτική ασφαλείας και άμυνας που διαμορφώνεται μέσα στο πλαίσιο αυτό.

Η προοδευτική διαμόρφωση κοινής αμυντικής πολιτικής υποστηρίζεται, όπως τα κράτη μέλη το κρίνουν πρόσφορο, με τη συνεργασία τους στον τομέα των εξοπλισμών.

2. Τα θέματα τα οποία μνημονεύει το παρόν άρθρο περιλαμβάνουν τις ανθρωπιστικές αποστολές και τις αποστολές διάσωσης, τις αποστολές της διατήρησης της ειρήνης, της επέμβασης μαχίμων δυνάμεων στη διαχείριση των κρίσεων, καθώς και την αποκατάσταση της ειρήνης.

3. Οι αναφερόμενες στο παρόν άρθρο αποφάσεις που έχουν συνέπειες στον τομέα της άμυνας, λαμβάνονται με την επιφύλαξη των πολιτικών και των υποχρεώσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, δεύτερο εδάφιο.

4. Το παρόν άρθρο δεν εμποδίζει την ανάπτυξη στενότερης συνεργασίας μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών μελών, σε διμερές επίπεδο, στα πλαίσια της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) και του N.A.T.O., στο βαθμό που αυτή η συνεργασία δεν αντιβαίνει στη συνεργασία που προβλέπεται στον παρόντα Τίτλο ούτε την εμποδίζει.

5. Για την προώθηση των στόχων του παρόντος άρθρου, οι διατάξεις του θα επανεξεταστούν σύμφωνα με το άρθρο 48.»

3. Στο άρθρο 23, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, προστίθεται η ακόλουθη τρίτη περίπτωση:

«— όταν διορίζει ειδικό εντεταλμένο σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 5.»

4. Το άρθρο 24 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 24

1. Όταν είναι αναγκαίο να συναφθεί συμφωνία με ένα ή περισσότερα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς κατ' εφαρμογή του παρόντος Τίτλου, το Συμβούλιο δύναται να εξουσιοδοτήσει την Προεδρία, επικουρούμενη, κατά περίπτωση, από την Επιτροπή, να αρχίσει εν προκειμένω διαπραγματεύσεις. Οι συμφωνίες αυτές συνάπτονται από το Συμβούλιο μετά από σύσταση της Προεδρίας.

2. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομοφώνως όταν η συμφωνία αφορά θέμα ως προς το οποίο απαιτείται ομοφωνία για τη λήψη εσωτερικών αποφάσεων.

3. Όταν η συμφωνία αποσκοπεί να θέσει σε εφαρμογή κοινή δράση ή κοινή θέση, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 2.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και σε θέματα που εμπίπτουν στον Τίτλο VI. Όταν η συμφωνία αφορά θέμα ως προς το οποίο απαιτείται ειδική πλειοψηφία για τη λήψη εσωτερικών αποφάσεων ή μέτρων, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία σύμφωνα με το άρθρο 34, παράγραφος 3.

5. Ένα κράτος μέλος του οποίου ο αντιπρόσωπος δηλώνει στο Συμβούλιο ότι στο κράτος του πρέπει να πληρωθούν συγκεκριμένες συνταγματικές επιταγές, δεν δεσμεύεται από τη συμφωνία αυτή. Τα άλλα μέλη του Συμβουλίου μπορεί να συμφωνήσουν ότι η συμφωνία θα εφαρμοσθεί εντούτοις προσωρινά.

6. Οι συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο δεσμεύουν τα όργανα της Ένωσης.»

5. Το άρθρο 25, αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 25

Με την επιφύλαξη του άρθρου 207 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, μια επιτροπή πολιτικής και ασφαλείας παρακολουθεί τη διεθνή κατάσταση στους τομείς που εμπίπτουν στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας και συμβάλλει στον καθορισμό των πολιτικών διατυπώνοντας γνώμες απευθυνόμενες στο Συμβούλιο, είτε μετά από αίτηση του Συμβουλίου είτε με δική της πρωτοβουλία. Η εν λόγω επιτροπή εποπτεύει επίσης την εφαρμογή των συμπεφωνημένων πολιτικών, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Προεδρίας και της Επιτροπής.

Στα πλαίσια του παρόντος Τίτλου, η εν λόγω επιτροπή ασκεί, υπό την ευθύνη του Συμβουλίου, τον πολιτικό έλεγχο και τη στρατηγική διεύθυνση των επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων.

Το Συμβούλιο δύναται, για τους σκοπούς των επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων και για τη διάρκειά τους, όπως προσδιορίζονται από το Συμβούλιο, να εξουσιοδοτεί την εν λόγω επιτροπή να λαμβάνει τις προσήκουσες αποφάσεις που αφορούν τον πολιτικό έλεγχο και τη στρατηγική διεύθυνση της επιχείρησης, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 47.»

6. Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 27α

1. Η ενισχυμένη συνεργασία σε έναν από τους τομείς που αναφέρονται στον παρόντα Τίτλο σκοπό έχει να διαφυλάξει τις αξίες και να υπηρετήσει τα συμφέροντα της Ένωσης στο σύνολό της, εδραιώνοντας την ταυτότητά της ως συνεκτικής δύναμης στη διεθνή σκηνή. Μια τέτοια συνεργασία σέβεται:

- τις αρχές, τους στόχους, τους γενικούς προσανατολισμούς και τη συνοχή της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, καθώς και τις αποφάσεις οι οποίες λαμβάνονται στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής,
- τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και
- τη συνοχή μεταξύ του συνόλου των πολιτικών της Ένωσης και της εξωτερικής δράσης της.

2. Τα άρθρα 11 έως 27 και τα άρθρα 27 Β έως 28 εφαρμόζονται στην ενισχυμένη συνεργασία, η οποία προβλέπεται στο παρόν άρθρο, εκτός αν άλλως ορίζεται στο άρθρο 27 Γ και στα άρθρα 43 έως 45.

Άρθρο 27β

Η ενισχυμένη συνεργασία δυνάμει του παρόντος Τίτλου αφορά την εφαρμογή κοινής δράσης ή κοινής θέσης. Δεν μπορεί να αφορά θέματα που έχουν στρατιωτικές συνέπειες ή συνέπειες στον τομέα της άμυνας.

Άρθρο 27γ

Τα κράτη μέλη τα οποία προτίθενται να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία βάσει του άρθρου 27 Β απευθύνουν σχετική αίτηση προς το Συμβούλιο.

Η αίτηση διαβιβάζεται στην Επιτροπή και, προς ενημέρωση, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η Επιτροπή δίνει τη γνώμη της, ιδίως σχετικά με τη συνοχή της σχεδιαζόμενης ενισχυμένης συνεργασίας με τις πολιτικές της Ένωσης. Η εξουσιοδότηση παρέχεται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει, σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 2, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, τηρουμένων των άρθρων 43 έως 45.

Άρθρο 27δ

Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Προεδρίας και της Επιτροπής, ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου, Ύπατος Εκπρόσωπος για θέματα κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, μεριμνά ιδίως ώστε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και όλα τα μέλη του Συμβουλίου να ενημερώνονται πλήρως σχετικά με την εφαρμογή της ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

Άρθρο 27ε

Κάθε κράτος μέλος, το οποίο επιθυμεί να συμμετάσχει σε ενισχυμένη συνεργασία, η οποία καθιερώνεται βάσει του άρθρου 27 Γ, κοινοποιεί την πρόθεσή του στο Συμβούλιο και ενημερώνει την Επιτροπή. Η Επιτροπή διαβιβάζει γνώμη στο Συμβούλιο, εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης. Εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης, το Συμβούλιο αποφασίζει σχετικά με το αίτημα καθώς και σχετικά με ενδεχόμενες ειδικές διατάξεις που τυχόν κρίνει αναγκαίες. Η απόφαση λογίζεται εγκριθείσα, εκτός αν το Συμβούλιο, με ειδική πλειοψηφία, αποφασίσει, εντός της ιδίας προθεσμίας να παραμείνει εκκρεμές το αίτημα· στην περίπτωση αυτή, το Συμβούλιο αιτιολογεί την απόφασή του και τάσσει προθεσμία για την επανεξέτασή της.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία. Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται η αυτή αναλογία των σταθμισμένων ψήφων και η αυτή αναλογία του αριθμού των αφορωμένων μελών του Συμβουλίου, όπως καθορίζονται στο άρθρο 23, παράγραφος 2, τρίτο εδάφιο.»

7. Στο άρθρο 29, δεύτερο εδάφιο, η δεύτερη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«— στενότερης συνεργασίας μεταξύ δικαστικών και άλλων αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας μέσω της Ευρωπαϊκής Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust), σύμφωνα με τα άρθρα 31 και 32,»

8. Το άρθρο 31 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 31

1. Η από κοινού δράση για τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- α) διευκόλυνση και επιτάχυνση της συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων υπουργείων και των δικαστικών αρχών ή αντίστοιχων αρμόδιων αρχών των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας, όταν ενδείκνυται, μέσω της Eurojust, σε σχέση με τη διεξαγωγή δικών και την εκτέλεση αποφάσεων,
- β) διευκόλυνση της έκδοσης μεταξύ των κρατών μελών,

- γ) εξασφάλιση της συμβατότητας των κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη, στο βαθμό που είναι αναγκαίο, για τη βελτίωση της εν λόγω συνεργασίας,
- δ) πρόληψη των συγκρούσεων δικαιοδοσίας μεταξύ κρατών μελών,
- ε) προοδευτική θέσπιση μέτρων για τον καθορισμό ελάχιστων κανόνων ως προς τα στοιχεία της αντικειμενικής υποστάσεως των αξιόποινων πράξεων και τις ποινές στους τομείς της οργανωμένης εγκληματικότητας, της τρομοκρατίας και της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών.

2. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει τη συνεργασία μέσω της Eurojust ως εξής:

- α) Επιτρέπει στην Eurojust να συμβάλλει στον αποτελεσματικό συντονισμό μεταξύ των εθνικών διωκτικών αρχών των κρατών μελών,
- β) ευνοεί τη συμμετοχή της Eurojust στις έρευνες σχετικά με θέματα σοβαρής διασυνοριακής εγκληματικότητας, ιδίως σε περίπτωση οργανωμένης εγκληματικότητας, λαμβανομένων μεταξύ άλλων υπόψη των αναλύσεων που πραγματοποιεί η Ευρωπόλ,
- γ) διευκολύνει τη στενή συνεργασία της Eurojust με το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο, ιδίως προκειμένου να διευκολύνεται η εκτέλεση αιτήσεων δικαστικής συνδρομής και αιτήσεων έκδοσης.»

9. Το άρθρο 40 αντικαθίσταται από τα ακόλουθα άρθρα 40, 40 Α και 40 Β:

«Άρθρο 40

1. Η ενισχυμένη συνεργασία σε έναν από τους τομείς που αναφέρονται στον παρόντα Τίτλο αποβλέπει να επιτρέψει στην Ένωση να καταστεί ταχύτερα ένας χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, ενώ σέβεται τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας καθώς και τους στόχους του παρόντος Τίτλου.

2. Τα άρθρα 29 έως 39 και τα άρθρα 40 Α, 40 Β και 41 εφαρμόζονται στην ενισχυμένη συνεργασία, η οποία προβλέπεται στο παρόν άρθρο, εκτός αν άλλως ορίζεται στο άρθρο 40 Α και στα άρθρα 43 έως 45.

3. Οι διατάξεις της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου και την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής, εφαρμόζονται στο παρόν άρθρο καθώς και στα άρθρα 40 Α και 40 Β.

Άρθρο 40α

1. Τα κράτη μέλη, τα οποία προτίθενται να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία δυνάμει του άρθρου 40, απευθύνουν αίτηση στην Επιτροπή, η οποία δύναται να υποβάλει στο Συμβούλιο σχετική πρόταση. Εάν δεν υποβάλει πρόταση η Επιτροπή, ανακοινώνει τους λόγους στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Εν τοιαύτη περιπτώσει, τα κράτη μέλη δύνανται να υποβάλουν στο Συμβούλιο πρωτοβουλία με σκοπό να εξουσιοδοτηθούν για την εν λόγω ενισχυμένη συνεργασία.

2. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 εξουσιοδότηση παρέχεται, τηρουμένων των άρθρων 43 έως 45, από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, βάσει προτάσεως της Επιτροπής ή πρωτοβουλίας οκτώ τουλάχιστον κρατών μελών, και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Οι ψήφοι των μελών του Συμβούλιου σταθμίζονται όπως καθορίζεται στο άρθρο 205, παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Κάθε μέλος του Συμβουλίου μπορεί να ζητεί την υποβολή του θέματος στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Μετά την υποβολή του θέματος, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 40β

Κάθε κράτος μέλος, το οποίο επιθυμεί να συμμετάσχει σε ενισχυμένη συνεργασία, η οποία καθιερώνεται βάσει του άρθρου 40 Α, κοινοποιεί την πρόθεσή του στο Συμβούλιο και την Επιτροπή, η οποία, εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης, διαβιβάζει στο Συμβούλιο γνώμη, συνοδευόμενη ενδεχομένως από σύσταση για ειδικές διατάξεις τις οποίες τυχόν κρίνει αναγκαίες, προκειμένου το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να συμμετάσχει στην εν λόγω συνεργασία. Το Συμβούλιο αποφασίζει σχετικά με το αίτημα εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης. Η απόφαση λογίζεται εγκριθείσα, εκτός αν το Συμβούλιο, αποφασίσει με ειδική πλειοψηφία, εντός της ίδιας προθεσμίας να παραμείνει εκκρεμές το αίτημα στην περίπτωση αυτή, το Συμβούλιο αιτιολογεί την απόφασή του και τάσσει προθεσμία για την επανεξέτασή της.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 44, παράγραφος 1.»

10. Ο Τίτλος VII αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο «Διατάξεις ενισχυμένης συνεργασίας».

11. Το άρθρο 43 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 43

Τα κράτη μέλη τα οποία προτίθενται να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία μπορούν να κάνουν χρήση των οργάνων, διαδικασιών και μηχανισμών που προβλέπονται στην παρούσα Συνθήκη και τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, υπό τον όρο ότι η σχεδιαζόμενη συνεργασία:

- α) επιδιώκει να διευκολύνει την πραγμάτωση των στόχων της Ένωσης και της Κοινότητας, να διαφυλάσσει και να υπηρετεί τα συμφέροντά τους και να ενισχύει τη διαδικασία ενοποίησής τους,
- β) σέβεται τις εν λόγω Συνθήκες καθώς και το ενιαίο θεσμικό πλαίσιο της Ένωσης,
- γ) σέβεται το κοινοτικό κεκτημένο και τα μέτρα που θεσπίζονται δυνάμει των άλλων διατάξεων των εν λόγω Συνθηκών,
- δ) παραμένει εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων της Ένωσης ή της Κοινότητας και δεν αφορά τους τομείς που εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Κοινότητας,
- ε) δεν θίγει την εσωτερική αγορά, όπως ορίζεται στο άρθρο 14, παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ούτε την οικονομική και κοινωνική συνοχή που καθιερώνεται σύμφωνα με τον Τίτλο XVII της ίδιας Συνθήκης,
- στ) δεν συνιστά διάκριση ούτε φραγμό στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών ούτε προκαλεί στρεβλώσεις του μεταξύ τους ανταγωνισμού,
- ζ) συγκεντρώνει τουλάχιστον οκτώ κράτη μέλη,
- η) σέβεται τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μη συμμετεχόντων κρατών μελών,

- θ) δεν επηρεάζει τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου για την ενσωμάτωση του κεκτημένου του Σένγκεν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- ι) είναι ανοικτή σε όλα τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 43 Β.»

12. Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 43α

Η ενισχυμένη συνεργασία επιλέγεται μόνον ως έσχατη λύση, εφόσον διαπιστωθεί στα πλαίσια του Συμβουλίου ότι είναι αδύνατον να επιτευχθούν οι στόχοι της, εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, κατ' εφαρμογήν των σχετικών διατάξεων των Συνθηκών.

Άρθρο 43β

Η ενισχυμένη συνεργασία κατά την καθιέρωσή της είναι ανοικτή σε όλα τα κράτη μέλη. Είναι επίσης ανοικτή οποτεδήποτε, σύμφωνα με τα άρθρα 27 Ε και 40 Β της παρούσας Συνθήκης και με το άρθρο 11 Α της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, υπό την επιφύλαξη της τήρησης της αρχικής απόφασης, καθώς και των αποφάσεων που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο αυτό. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε ενισχυμένη συνεργασία φροντίζουν να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού κρατών μελών.»

13. Το άρθρο 44 αντικαθίσταται από τα ακόλουθα άρθρα 44 και 44 Α:

«Άρθρο 44

1. Για την υιοθέτηση των πράξεων και αποφάσεων, που απαιτούνται για την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας η οποία αναφέρεται στο άρθρο 43, ισχύουν οι σχετικές θεσμικές διατάξεις της παρούσας Συνθήκης και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Ωστόσο, όλα τα μέλη του Συμβουλίου δύνανται να συμμετέχουν στις συζητήσεις, καίτοι στη θέσπιση των αποφάσεων λαμβάνουν μέρος μόνον οι αντιπρόσωποι των κρατών μελών που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία. Ως ειδική πλειοψηφία ορίζεται η αυτή αναλογία των σταθμισμένων ψήφων και η αυτή αναλογία του αριθμού των αφορωμένων μελών του Συμβουλίου, όπως καθορίζονται στο άρθρο 205, παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στο άρθρο 23, παράγραφος 2, δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρούσας Συνθήκης όσον αφορά ενισχυμένη συνεργασία που καθιερώνεται δυνάμει του άρθρου 27 Γ. Η ομοφωνία νοείται μόνον μεταξύ των αφορωμένων μελών του Συμβουλίου.

Οι σχετικές πράξεις και αποφάσεις δεν αποτελούν τμήμα του κεκτημένου της Ένωσης.

2. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν, στο βαθμό που τα αφορά, τις πράξεις και τις αποφάσεις που εκδίδονται για την εφαρμογή της ενισχυμένης συνεργασίας στην οποία συμμετέχουν. Οι εν λόγω πράξεις και αποφάσεις δεσμεύουν μόνο τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία και, ανάλογα με την περίπτωση, ισχύουν άμεσα μόνο στα κράτη αυτά. Τα κράτη μέλη που δεν συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία δεν εμποδίζουν την εφαρμογή της από τα κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν σ' αυτήν.

Άρθρο 44α

Οι δαπάνες που απορρέουν από την εφαρμογή μιας ενισχυμένης συνεργασίας, πέραν των διοικητικών εξόδων των οργάνων, βαρύνουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, εκτός αν το Συμβούλιο αποφασίσει άλλως, με ομοφωνία όλων των μελών του και έπειτα από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.»

14. Το άρθρο 45 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 45

Το Συμβούλιο και η Επιτροπή εξασφαλίζουν τη συνοχή των δράσεων που αναλαμβάνονται βάσει του παρόντος Τίτλου, καθώς και τη συνοχή των δράσεων αυτών με τις πολιτικές της Ένωσης και της Κοινότητας, και συνεργάζονται προς το σκοπό αυτό.»

15. Το άρθρο 46 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 46

Οι διατάξεις της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας σχετικά με την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και την άσκηση αυτής της αρμοδιότητας, εφαρμόζονται μόνον στις ακόλουθες διατάξεις της παρούσας Συνθήκης:

- α) στις διατάξεις που τροποποιούν τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, εν όψει της ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας,
- β) στις διατάξεις του Τίτλου VI, σύμφωνα με τους όρους οι οποίοι προβλέπονται στο άρθρο 35,
- γ) στις διατάξεις του Τίτλου VII, σύμφωνα με τους όρους οι οποίοι προβλέπονται στα άρθρα 11 και 11 Α της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στο άρθρο 40 της παρούσας Συνθήκης,
- δ) στο άρθρο 6, παράγραφος 2 όσον αφορά τη δραστηριότητα των οργάνων, στο μέτρο που το Δικαστήριο έχει αρμοδιότητα βάσει των Συνθηκών περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της παρούσας Συνθήκης,
- ε) μόνον στις διαδικαστικές επιταγές του άρθρου 7, όταν το Δικαστήριο αποφασίζει κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου κράτους μέλους και εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία κατά την οποία το Συμβούλιο προβαίνει στην προβλεπόμενη από το εν λόγω άρθρο διαπίστωση,
- στ) στα άρθρα 46 έως 53.»

Άρθρο 2

Η Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας τροποποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου:

1. Το άρθρο 11 αντικαθίσταται από τα ακόλουθα άρθρα 11 και 11 Α:

«Άρθρο 11

1. Τα κράτη μέλη τα οποία προτίθενται να καθιερώσουν μεταξύ τους ενισχυμένη συνεργασία σε τομέα που εμπίπτει στην παρούσα Συνθήκη απευθύνουν αίτηση στην Επιτροπή, η οποία μπορεί να υποβάλει στο Συμβούλιο σχετική πρόταση. Εάν η Επιτροπή δεν υποβάλει πρόταση, ανακοινώνει τους λόγους στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

2. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 εξουσιοδότηση για την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας παρέχεται, τηρουμένων των άρθρων 43 έως 45 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία βάσει προτάσεως της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Όταν η ενισχυμένη συνεργασία αφορά τομέα που υπάγεται στη διαδικασία του άρθρου 251 της παρούσας Συνθήκης, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Κάθε μέλος του Συμβουλίου μπορεί να ζητεί την υποβολή του θέματος στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Μετά την υποβολή του θέματος, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

3. Οι πράξεις και οι αποφάσεις οι οποίες απαιτούνται για την εφαρμογή των δράσεων ενισχυμένης συνεργασίας υπόκεινται στις οικείες διατάξεις της παρούσας Συνθήκης, εκτός αν άλλως ορίζεται στο παρόν άρθρο και στα άρθρα 43 έως 45 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 11α

Κάθε κράτος μέλος το οποίο επιθυμεί να συμμετάσχει σε ενισχυμένη συνεργασία, η οποία καθιερώνεται βάσει του άρθρου 11, κοινοποιεί την πρόθεσή του στο Συμβούλιο και την Επιτροπή, η οποία διαβιβάζει γνώμη στο Συμβούλιο, εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης. Η Επιτροπή αποφασίζει για το θέμα αυτό καθώς και για ενδεχόμενες ειδικές διατάξεις που τυχόν κρίνει αναγκαίες, εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης.»

2. Στο άρθρο 13, το υπάρχον κείμενο γίνεται παράγραφος 1 και προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 2:

«2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, όταν το Συμβούλιο θεσπίζει κοινοτικά μέτρα ενθάρρυνσης, αποκλειομένης της εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών, προς υποστήριξη των δράσεων των κρατών μελών οι οποίες αναλαμβάνονται για να συμβάλουν στην υλοποίηση των στόχων της παραγράφου 1, αποφασίζει σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251.»

3. Το άρθρο 18 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

Άρθρο 18

1. Κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, υπό την επιφύλαξη των περιορισμών και με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παρούσα Συνθήκη και στις διατάξεις που θεσπίζονται για την εφαρμογή της.

2. Εάν, προς επίτευξη αυτού του στόχου, απαιτείται δράση της Κοινότητας και εφόσον η παρούσα Συνθήκη δεν έχει προβλέψει εξουσίες προς τούτο, το Συμβούλιο μπορεί να θεσπίζει διατάξεις που διευκολύνουν την άσκηση των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 δικαιωμάτων. Το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251.

3. Η παράγραφος 2 δεν ισχύει για τις διατάξεις σχετικά με τα διαβατήρια, τα δελτία ταυτότητας, τους τίτλους διαμονής ή κάθε άλλο εξομοιούμενο έγγραφο, ούτε για τις διατάξεις σχετικά με την κοινωνική ασφάλεια ή την κοινωνική προστασία.»

4. Στο άρθρο 67, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, το Συμβούλιο αποφασίζει με τη διαδικασία του άρθρου 251:

- τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 63, σημείο 1) και σημείο 2), στοιχείο α), εφόσον θα έχει θεσπιστεί προηγουμένως από το Συμβούλιο, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, κοινοτική νομοθεσία η οποία θα καθορίζει τους κοινούς κανόνες και τις βασικές αρχές που διέπουν τους τομείς αυτούς,
- τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 65, αποκλειομένων των θεμάτων που άπτονται του οικογενειακού δικαίου.»

5. Το άρθρο 100 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 100

1. Με την επιφύλαξη άλλων διαδικασιών που προβλέπονται στην παρούσα Συνθήκη, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, προτάσει της Επιτροπής, μπορεί να θεσπίζει τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομικής κατάστασης, ιδίως εάν ανακύψουν σοβαρές δυσκολίες στον εφοδιασμό με ορισμένα προϊόντα.

2. Όταν ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει δυσκολίες ή διατρέχει μεγάλο κίνδυνο να αντιμετωπίσει σοβαρές δυσκολίες, οφειλόμενες σε φυσικές καταστροφές ή έκτακτες περιστάσεις που εκφεύγουν από τον έλεγχό του, το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής, μπορεί να αποφασίσει με ειδική πλειοψηφία να του χορηγήσει, υπό ορισμένους όρους, κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη ληφθείσα απόφαση.»

6. Στο άρθρο 111, η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με την EKT, αποφασίζει, με ειδική πλειοψηφία, σχετικά με τη θέση της Κοινότητας σε διεθνές επίπεδο για τα θέματα που αφορούν ιδιαίτερα την οικονομική και νομισματική ένωση και σχετικά με την εκπροσώπησή της, σύμφωνα με τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων που προβλέπεται στα άρθρα 99 και 105.»

7. Στο άρθρο 123, η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Κατά την εναρκτήρια ημερομηνία του τρίτου σταδίου, το Συμβούλιο, με ομόφωνη απόφαση των κρατών μελών χωρίς παρέκκλιση, μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την EKT, θεσπίζει τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που καθορίζονται αμετάκλητα για τα νομίσματά τους και με τις οποίες αμετάκλητες ισοτιμίες θα τα αντικαταστήσει το ECU, το οποίο θα καταστεί αυτοτελές νόμισμα. Το εν λόγω μέτρο δεν μεταβάλλει, αυτό καθευτό, την εξωτερική ισοτιμία του ECU. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με την ειδική πλειοψηφία των εν λόγω κρατών μελών, μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την EKT, λαμβάνει τα λοιπά μέτρα που είναι αναγκαία για την ταχεία εισαγωγή του ECU ως ενιαίου νομίσματος αυτών των κρατών μελών. Εφαρμόζεται το άρθρο 122, παράγραφος 5, δεύτερη φράση.»

8. Το άρθρο 133 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 133

1. Η κοινή εμπορική πολιτική διαμορφώνεται βάσει ενιαίων αρχών, ιδίως όσον αφορά τις μεταβολές δασμολογικών συντελεστών, τη σύναψη δασμολογικών και εμπορικών συμφωνιών, την ενοποίηση των μέτρων ελευθερώσεως, την πολιτική εξαγωγών και τα μέτρα εμπορικής άμυνας, συμπεριλαμβανομένων όσων λαμβάνονται σε περιπτώσεις ντάμπινγκ και επιδοτήσεων.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο προτάσεις για τη θέση σε εφαρμογή της κοινής εμπορικής πολιτικής.

3. Εάν πρέπει να διεξαχθούν διαπραγματεύσεις συμφωνιών με ένα ή περισσότερα κράτη ή με διεθνείς οργανισμούς, η Επιτροπή υποβάλλει συστάσεις στο Συμβούλιο, το οποίο την εξουσιοδοτεί να αρχίσει τις αναγκαίες διαπραγματεύσεις. Εμπίπτει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή να μεριμνούν ώστε οι υπό διαπραγμάτευση συμφωνίες να συνάδουν προς τις εσωτερικές πολιτικές και κανόνες της Κοινότητας.

Οι διαπραγματεύσεις αυτές διεξάγονται από την Επιτροπή σε συνεννόηση με ειδική επιτροπή που ορίζεται από το Συμβούλιο για να επικουρεί την Επιτροπή στο έργο αυτό και στο πλαίσιο των οδηγιών που μπορεί να της απευθύνει το Συμβούλιο. Η Επιτροπή υποβάλλει τακτικά έκθεση στην ειδική επιτροπή για την πρόοδο των διαπραγματεύσεων.

Εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις του άρθρου 300.

4. Το Συμβούλιο, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που του παρέχονται από το παρόν άρθρο, αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

5. Οι παράγραφοι 1 έως 4 εφαρμόζονται επίσης στη διαπραγμάτευση και τη σύναψη συμφωνιών στους τομείς του εμπορίου υπηρεσιών και των εμπορικών πτυχών της διανοητικής ιδιοκτησίας, κατά το μέτρο που οι συμφωνίες αυτές δεν προβλέπονται από τις παραγράφους αυτές, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 6.

Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 4, το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη συμφωνίας σ' έναν από τους τομείς που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, όταν η συμφωνία αυτή περιλαμβάνει διατάξεις για τις οποίες απαιτείται ομοφωνία για τη θέσπιση εσωτερικών κανόνων ή όταν η συμφωνία αφορά τομέα στον οποίο η Κοινότητα, κατά τη θέσπιση εσωτερικών κανόνων, δεν έχει ακόμα ασκήσει τις αρμοδιότητές της δυνάμει της παρούσας Συνθήκης.

Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη συμφωνίας οριζόντιου φύσεως, κατά το μέτρο που αυτή αφορά επίσης το προηγούμενο εδάφιο ή την παράγραφο 6, δεύτερο εδάφιο

Η παρούσα παράγραφος δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να διατηρούν και να συνάπτουν συμφωνίες με τρίτες χώρες ή με διεθνείς οργανισμούς, στο βαθμό που οι εν λόγω συμφωνίες τηρούν το κοινοτικό δίκαιο και τις άλλες συναφείς διεθνείς συμφωνίες.

6. Το Συμβούλιο δεν δύναται να συνάπτει συμφωνία εάν αυτή περιλαμβάνει διατάξεις οι οποίες υπερβαίνουν τις εσωτερικές αρμοδιότητες της Κοινότητας, ιδίως εάν αυτή συνεπάγεται εναρμόνιση των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών σε τομέα στον οποίον η παρούσα Συνθήκη αποκλείει μια τέτοια εναρμόνιση.

Σ' αυτά τα πλαίσια, κατά παρέκκλιση της παραγράφου 5, πρώτο εδάφιο, οι συμφωνίες στον τομέα του εμπορίου των υπηρεσιών του πολιτιστικού και οπτικοακουστικού τομέα, των εκπαιδευτικών υπηρεσιών καθώς και των κοινωνικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών στον τομέα της ανθρωπίνης υγείας, εμπίπτουν στην κοινή αρμοδιότητα της Κοινότητας και των κρατών μελών της. Ως εκ τούτου, η διαπραγμάτευση αυτών των συμφωνιών απαιτεί, πλην της λήψεως κοινοτικής αποφάσεως σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του άρθρου 300, την κοινή συμφωνία των κρατών μελών. Οι συμφωνίες οι οποίες αποτέλεσαν το αντικείμενο διαπραγμάτευσης κατ' αυτόν τον τρόπο συνάπτονται από κοινού από την Κοινότητα και τα κράτη μέλη.

Η διαπραγμάτευση και η σύναψη διεθνών συμφωνιών στον τομέα των μεταφορών εξακολουθούν να υπόκεινται στις διατάξεις του Τίτλου V και του άρθρου 300.

7. Υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 6, πρώτο εδάφιο, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δύναται να επεκτείνει την εφαρμογή των παραγράφων 1 έως 4 στις διεθνείς διαπραγματεύσεις και συμφωνίες που αφορούν τη διανοητική ιδιοκτησία, κατά το μέτρο που αυτές δεν διέπονται από την παράγραφο 5.»

9. Το άρθρο 137 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 137

1. Προκειμένου να υλοποιήσει τους στόχους του άρθρου 136, η Κοινότητα υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών στους ακόλουθους τομείς:

- α) βελτίωση, ιδιαιτέρως, του περιβάλλοντος εργασίας, με σκοπό την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων,
- β) όροι εργασίας,
- γ) κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική προστασία των εργαζομένων,
- δ) προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης εργασίας,
- ε) ενημέρωση και διαβούλευση με τους εργαζομένους,
- στ) εκπροσώπηση και συλλογική υπεράσπιση των συμφερόντων εργαζομένων και εργοδοτών, συμπεριλαμβανομένης της συνδιαχείρισης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 5,
- ζ) συνθήκες απασχόλησης των υπηκόων των τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος της Κοινότητας,
- η) αφομοίωση των αποκλειομένων από την αγορά εργασίας προσώπων, με την επιφύλαξη του άρθρου 150,
- θ) ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά τις ευκαιρίες στην αγορά εργασίας και τη μεταχείριση στην εργασία,
- ι) καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού,
- ια) εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, με την επιφύλαξη του στοιχείου γ).

2. Για τον σκοπό αυτό, το Συμβούλιο:

- α) δύναται να θεσπίζει μέτρα ενθάρρυνσης της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών, μέσω πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στη βελτίωση των γνώσεων, την ανάπτυξη της ανταλλαγής πληροφοριών και δοκιμασμένων πρακτικών, την προώθηση καινοτόμων λύσεων, και την αξιολόγηση εμπειριών, αποκλειομένης της εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών,
- β) δύναται να θεσπίζει, στους τομείς που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως θ) της παραγράφου 1, μέσω οδηγιών, τις ελάχιστες προδιαγραφές οι οποίες εφαρμόζονται σταδιακά, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών και των τεχνικών ρυθμίσεων που υφίστανται σε κάθε κράτος μέλος. Στις οδηγίες αυτές αποφεύγεται η επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών εξαναγκασμών, οι οποίοι θα παρεμπόδιζαν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 251, μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, εκτός από τους τομείς που αναφέρονται στα στοιχεία γ), δ), στ) και η) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, όπου το Συμβούλιο αποφασίζει με ομοφωνία, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τις προαναφερθείσες επιτροπές. Το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δύναται να αποφασίζει με ομοφωνία την εφαρμογή της διαδικασίας η οποία αναφέρεται στο άρθρο 251, στα στοιχεία δ), στ) και ζ) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέσουν στους κοινωνικούς εταίρους, εφόσον οι κοινωνικοί εταίροι το ζητήσουν από κοινού, την εφαρμογή των οδηγιών που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2.

Σε αυτή την περίπτωση, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος πρέπει να εξασφαλίζει ότι, το αργότερο κατά την ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να μεταφερθεί στο εδυνικό δίκαιο μια οδηγία σύμφωνα με το άρθρο 249, οι κοινωνικοί εταίροι έχουν λάβει τα απαραίτητα μέτρα μέσω συμφωνιών, ενώ παράλληλα το κράτος μέλος έχει την υποχρέωση να θεσπίζει τις αναγκαίες διατάξεις ώστε να είναι, ανά πάσα στιγμή, σε θέση να εξασφαλίζει τα αποτελέσματα που επιβάλλονται από την εν λόγω οδηγία.

4. Οι διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου:

- δεν θίγουν την αναγνωρισμένη ευχέρεια των κρατών μελών να καθορίζουν τις θεμελιώδεις αρχές του δικού τους συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως και δεν πρέπει να επηρεάζουν αισθητά την οικονομική ισορροπία του,
- δεν εμποδίζουν την εκ μέρους των κρατών μελών διατήρηση ή θέσπιση αυστηρότερων προστατευτικών μέτρων τα οποία συμβιβάζονται με την παρούσα Συνθήκη.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στις αμοιβές, στο δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, στο δικαίωμα για απεργία ή στο δικαίωμα για ανταπεργία (λοκ-άουτ).»

10. Στο άρθρο 139, παράγραφος 2, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, εκτός εάν η εν λόγω συμφωνία περιέχει μια ή περισσότερες διατάξεις σχετικές με τομέα για τον οποίο απαιτείται ομοφωνία δυνάμει του άρθρου 137, παράγραφος 2. Στην περίπτωση αυτή, το Συμβούλιο αποφασίζει με ομοφωνία.»

11. Το άρθρο 144 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

Άρθρο 144

Το Συμβούλιο, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ιδρύει συμβουλευτική επιτροπή κοινωνικής προστασίας για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και με Επιτροπή για την κοινωνική προστασία. Η επιτροπή έχει ως έργο:

- να παρακολουθεί την κοινωνική κατάσταση και την εξέλιξη των πολιτικών κοινωνικής προστασίας στα κράτη μέλη και στην Κοινότητα,
- να διευκολύνει τις ανταλλαγές πληροφοριών, εμπειριών και δοκιμασμένων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και με την Επιτροπή,
- με την επιφύλαξη του άρθρου 207, να καταρτίζει εκδόσεις, να διατυπώνει γνώμες ή να αναλαμβάνει άλλες δραστηριότητες στους τομείς της αρμοδιότητάς της, είτε κατόπιν αιτήσεως του Συμβούλιου ή της Επιτροπής είτε εξ ιδίας πρωτοβουλίας.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η επιτροπή αναλαμβάνει τις δέουσες επαφές με τους κοινωνικούς εταίρους.

Κάθε κράτος μέλος και η Επιτροπή διορίζουν από δύο μέλη στην επιτροπή.»

12. Στο άρθρο 157, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Η Κοινότητα συμβάλλει στην υλοποίηση των στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μέσω των πολιτικών και δράσεων που αναλαμβάνει, δυνάμει άλλων διατάξεων της παρούσας Συνθήκης. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, δύναται να θεσπίζει συγκεκριμένα μέτρα υποστήριξης των δράσεων που αναλαμβάνονται στα κράτη μέλη προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της παραγράφου 1.

Ο παρών Τίτλος δεν αποτελεί βάση για την εκ μέρους της Κοινότητας εισαγωγή οποιουδήποτε μέτρου που θα μπορούσε να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού ή περιλαμβάνει φορολογικές διατάξεις ή διατάξεις σχετικές με τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των μισθωτών.»

13. Στο άρθρο 159, το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Εάν απαιτούνται ειδικές δράσεις, πέρα από τα πλαίσια των Ταμείων και με την επιφύλαξη των μέτρων που αποφασίζονται στα πλαίσια των άλλων πολιτικών της Κοινότητας, οι δράσεις αυτές μπορούν να θεσπίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.»

14. Στο άρθρο 161, προστίθεται το ακόλουθο τρίτο εδάφιο:

«Από 1ης Ιανουαρίου 2007, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, προτάσει της Επιτροπής, και μετά από σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, στην περίπτωση που θα έχουν υιοθετηθεί κατά την ημερομηνία αυτή, οι πολυετείς δημοσιονομικές προοπτικές οι οποίες ισχύουν από 1ης Ιανουαρίου 2007 και η σχετική διοργανική συμφωνία. Σε αντίθετη περίπτωση, η προβλεπόμενη στο παρόν εδάφιο διαδικασία εφαρμόζεται από την ημερομηνία της υιοθέτησής τους.»

15. Στο άρθρο 175, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Κατά παρέκκλιση από τη διαδικασία λήψεως αποφάσεως της παραγράφου 1 και με την επιφύλαξη του άρθρου 95, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, θεσπίζει:

α) διατάξεις κυρίως φορολογικού χαρακτήρα:

β) τα μέτρα που επηρεάζουν:

- τη χωροταξία,
- την ποσοτική διαχείριση των υδάτινων πόρων ή εκείνα που επιδρούν αμέσως ή εμμέσως στη διαθεσιμότητα των εν λόγω πόρων,
- τις χρήσεις της γης, εξαιρουμένης της διαχείρισης των αποβλήτων,

γ) τα μέτρα που επηρεάζουν αισθητά την επιλογή ενός κράτους μέλους μεταξύ διαφορετικών πηγών ενέργειας και τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού του εφοδιασμού.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας υπό τους όρους του πρώτου εδαφίου, μπορεί να καθορίζει τα θέματα της παρούσας παραγράφου, για τα οποία οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία.»

16. Στο τρίτο μέρος, προστίθεται ο ακόλουθος Τίτλος:

«Τίτλος XXI

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

Άρθρο 181α

1. Με την επιφύλαξη των άλλων διατάξεων της παρούσας Συνθήκης, και ιδίως των διατάξεων του Τίτλου XX, η Κοινότητα αναλαμβάνει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, δράσεις οικονομικής, χρηματοοικονομικής και τεχνικής συνεργασίας με τρίτες χώρες. Οι δράσεις αυτές είναι συμπληρωματικές εκείνων που διεξάγονται από τα κράτη μέλη και συνεπείς προς την αναπτυξιακή πολιτική της Κοινότητας.

Η πολιτική της Κοινότητας στον τομέα αυτόν συμβάλλει στο γενικό στόχο της ανάπτυξης και της εδραίωσης της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου καθώς και στον στόχο του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

2. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της παραγράφου 1. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομοφώνως για τις συμφωνίες σύνδεσης που αναφέρονται στο άρθρο 310, καθώς και για τις συμφωνίες οι οποίες θα συναφθούν με τα υποψήφια προς ένταξη στην Ένωση κράτη.

3. Στα πλαίσια των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη συνεργάζονται με τις τρίτες χώρες και αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς. Οι λεπτομερείς κανόνες της συνεργασίας της Κοινότητας μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συμφωνιών μεταξύ της Κοινότητας και των ενδιαφερομένων τρίτων χωρών. Η διαπραγμάτευση και η σύναψη των συμφωνιών αυτών γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 300.

Το πρώτο εδάφιο δεν θίγει την αρμοδιότητα των κρατών μελών να διαπραγματεύονται στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών και να συνάπτουν διεθνείς συμφωνίες.»

17. Στο άρθρο 189, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ο αριθμός των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν υπερβαίνει τα επτακόσια τριάντα δύο.»

18. Στο άρθρο 190, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αφού ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής και με την έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, θεσπίζει τους κανόνες και τους γενικούς όρους που θα διέπουν την εκπλήρωση των καθηκόντων των μελών του. Κάθε κανόνας ή όρος σχετικά με το φορολογικό καθεστώς των μελών ή των πρώην μελών υπάγεται στην ομοφωνία στο πλαίσιο του Συμβουλίου.»

19. Στο άρθρο 191, προστίθεται το ακόλουθο δεύτερο εδάφιο:

«Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251, καθορίζει το καθεστώς των πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και ιδίως τους κανόνες για τη χρηματοδότησή τους.»

20. Στο άρθρο 207, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Το Συμβούλιο επικουρείται από Γενική Γραμματεία, υπό την ευθύνη ενός Γενικού Γραμματέα, Ύπατου Εκπροσώπου για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, επικουρούμενου από Αναπληρωτή Γενικό Γραμματέα υπεύθυνο για τη λειτουργία της Γενικής Γραμματείας. Ο Γενικός Γραμματέας και ο Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας διορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.»

Το Συμβούλιο αποφασίζει σχετικά με την οργάνωση της Γενικής Γραμματείας.»

21. Το άρθρο 210 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 210

Το Συμβούλιο ορίζει με ειδική πλειοψηφία τις αποδοχές, αποζημιώσεις και συντάξεις του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής, του Προέδρου, των δικαιούχων, των γενικών εισαγγελέων και του γραμματέως του Δικαστηρίου καθώς και των μελών και του γραμματέως του Πρωτοδικείου. Ορίζει επίσης, με την ίδια πλειοψηφία, κάθε άλλη αποζημίωση που καταβάλλεται αντί αμοιβής.»

22. Στο άρθρο 214, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Το Συμβούλιο, συνερχόμενο σε επίπεδο Αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων, και αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, ορίζει την προσωπικότητα που προτίθεται να διορίσει ως Πρόεδρο της Επιτροπής· ο διορισμός εγκρίνεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, και κατόπιν κοινής συμφωνίας με τον ορισθέντα Πρόεδρο, εγκρίνει τον κατάλογο των άλλων προσωπικοτήτων που προτίθεται να διορίσει μέλη της Επιτροπής, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος.

Ο Πρόεδρος και τα άλλα μέλη της Επιτροπής που ορίστηκαν κατ' αυτόν τον τρόπο υπόκεινται, ως σώμα, σε ψήφο έγκρισης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Μετά την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο Πρόεδρος και τα άλλα μέλη της Επιτροπής διορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.»

23. Το άρθρο 215 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 215

Εκτός των τακτικών ανανεώσεων και των θανάτων, τα καθήκοντα μέλους της Επιτροπής λήγουν ατομικώς κατόπιν παραιτήσεως ή απαλλαγής από αυτά.

Το παραιτηθέν, απαλλαγέν των καθηκόντων του ή αποθανόν μέλος αντικαθίσταται για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του από νέο μέλος που διορίζεται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία. Το Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει ομόφωνα ότι δεν συντρέχει λόγος αντικατάστασης.

Εάν ο Πρόεδρος παραιτηθεί ή απαλλαγεί από τα καθήκοντά του ή αποβιώσει, αντικαθίσταται για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 214, παράγραφος 2.

Εκτός από την περίπτωση απαλλαγής από τα καθήκοντά τους που προβλέπεται στο άρθρο 216, τα μέλη της Επιτροπής παραμένουν σε υπηρεσία μέχρις ότου αντικατασταθούν ή μέχρις ότου το Συμβούλιο αποφασίσει ότι δεν συντρέχει λόγος αντικατάστασης, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου.»

24. Το άρθρο 217 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 217

1. Η Επιτροπή εργάζεται υπό την πολιτική καθοδήγηση του Προέδρου της, ο οποίος αποφασίζει σχετικά με την εσωτερική οργάνωσή της προκειμένου να διασφαλίζονται η συνοχή, η αποτελεσματικότητα και η συλλογικότητα της δράσης της.

2. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής διαφρώνονται και κατανέμονται μεταξύ των μελών της από τον Πρόεδρο. Ο Πρόεδρος μπορεί να προβαίνει σε ανακατανομή των αρμοδιοτήτων αυτών κατά τη διάρκεια της θητείας. Τα μέλη της Επιτροπής ασκούν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται από τον Πρόεδρο υπό την εποπτεία του τελευταίου.

3. Ο Πρόεδρος, κατόπιν εγκρίσεως του σώματος, ορίζει αντιπροέδρους μεταξύ των μελών της Επιτροπής.
4. 'Ενα μέλος της Επιτροπής υποβάλλει την παραίτησή του, εφόσον του το ζητήσει ο Πρόεδρος, κατόπιν εγκρίσεως του σώματος.'
25. Στο άρθρο 219, το πρώτο εδάφιο διαγράφεται.
26. Το άρθρο 220 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 220

Το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο εξασφαλίζουν, στα πλαίσια των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, την τήρηση του δικαίου κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης.

Είναι, εξάλλου, δυνατόν να προσαρτώνται στο Πρωτοδικείο δικαιοδοτικά τμήματα υπό τους όρους του άρθρου 225 Α, προκειμένου να ασκούν, σε ορισμένους συγκεκριμένους τομείς, δικαιοδοτικές αρμοδιότητες οι οποίες προβλέπονται από την παρούσα Συνθήκη.

27. Το άρθρο 221 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 221

Το Δικαστήριο αποτελείται από ένα δικαστή ανά κράτος μέλος.

Το Δικαστήριο συνέρχεται σε τμήματα ή ως τμήμα μείζονος συνθέσεως, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται για τον σκοπό αυτό από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου.

Εφόσον το προβλέπει ο Οργανισμός, το Δικαστήριο δύναται επίσης να συνεδριάζει σε ολομέλεια.»

28. Το άρθρο 222 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 222

Το Δικαστήριο επικουρείται από οκτώ γενικούς εισαγγελείς. Κατόπιν αιτήσεως του Δικαστηρίου, το Συμβούλιο δύναται, αποφασίζοντας ομόφωνα, να αυξήσει τον αριθμό των γενικών εισαγγελέων.

Ο γενικός εισαγγελέας διατυπώνει δημοσία, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία, αιτιολογημένες προτάσεις επί των υποθέσεων οι οποίες, σύμφωνα με τον Οργανισμό του Δικαστηρίου, απαιτούν την παρέμβασή του.»

29. Το άρθρο 223 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 223

Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς του Δικαστηρίου επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και συγκεντρώνουν στις χώρες τους τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τον διορισμό στα ανώτατα δικαστικά αξιώματα ή είναι νομικοί αναγγωρισμένου κύρους. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για περίοδο έξι ετών.

Κάθε τρία έτη γίνεται μερική ανανέωση των δικαστών και των γενικών εισαγγελέων σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου.

Οι δικαστές εκλέγονται μεταξύ τους τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.

Επιτρέπεται ο επαναδιορισμός απερχομένων δικαστών και γενικών εισαγγελέων.

Το Δικαστήριο διορίζει το γραμματέα του και καθορίζει την υπηρεσιακή του κατάσταση.

Το Δικαστήριο καταρτίζει τον κανονισμό διαδικασίας του. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.»

30. Το άρθρο 224 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 224

Το Πρωτοδικείο περιλαμβάνει έναν τουλάχιστο δικαστή ανά κράτος μέλος. Ο αριθμός των δικαστών καθορίζεται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου. Ο Οργανισμός είναι δυνατόν να προβλέπει ότι το Πρωτοδικείο επικουρείται από γενικούς εισαγγελείς.

Τα μέλη του Πρωτοδικείου επιλέγονται μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και έχουν την απαίτουμενη ικανότητα για την άσκηση υψηλών δικαστικών καθηκόντων. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για περίοδο έξι ετών. Ανά τριετία γίνεται μερική ανανέωση. Τα απερχόμενα μέλη μπορούν να διορίζονται εκ νέου.

Οι δικαστές εκλέγουν μεταξύ τους τον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή τους επιτρέπεται.

Το Πρωτοδικείο διορίζει τον γραμματέα του και καθορίζει την υπηρεσιακή του κατάσταση.

Το Πρωτοδικείο καταρτίζει τον κανονισμό διαδικασίας του, σε συμφωνία με το Δικαστήριο. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Εάν δεν ορίζει άλλως ο Οργανισμός του Δικαστηρίου, οι διατάξεις της παρούσας Συνθήκης σχετικά με το Δικαστήριο εφαρμόζονται και για το Πρωτοδικείο.»

31. Το άρθρο 225 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 225

1. Το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται σε πρώτο βαθμό επί των προσφυγών που αναφέρονται στα άρθρα 230, 232, 235, 236 και 238, με εξαίρεση αυτές που έχουν ανατεθεί σε δικαιοδοτικό τμήμα και αυτές που ο Οργανισμός επιφυλάσσει στο Δικαστήριο. Ο Οργανισμός μπορεί να προβλέπει ότι το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο και για άλλες κατηγορίες προσφυγών.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Πρωτοδικείο δυνάμει της παρούσας παραγράφου υπόκεινται σε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τον Οργανισμό.

2. Το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί προσφυγών που ασκούνται κατά των αποφάσεων των δικαιοδοτικών τμημάτων τα οποία συνιστώνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 225α.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Πρωτοδικείο δυνάμει της παρούσας παραγράφου μπορούν κατ' εξαίρεση να επανεξετάζονται από το Δικαστήριο, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τον Οργανισμό, εφόσον υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του κοινοτικού δικαίου.

3. Το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί προδικαστικών ζητημάτων, τα οποία του υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 234, σε συγκεκριμένους τομείς που καθορίζονται από τον Οργανισμό.

Όταν το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η υπόθεση συνεπάγεται την έκδοση απόφασης επί αρχής, η οποία ενδέχεται να θίξει την ενότητα ή τη συνοχή του κοινοτικού δικαίου, δύναται να παραπέμπει την υπόθεση στο Δικαστήριο προκειμένου να αποφανθεί επ' αυτής.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Πρωτοδικείο επί προδικαστικών θεμάτων, είναι δυνατόν κατ' εξαίρεση να επανεξετάζονται από το Δικαστήριο, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπει ο Οργανισμός, εφόσον υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θίγει η ενότητα ή η συνοχή του κοινοτικού δικαίου.»

32. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 225α

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Δικαστήριο, ή τη αιτήσει του Δικαστηρίου και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, δύναται να συνιστά δικαιοδοτικά τμήματα για να εκδικάζουν σε πρώτο βαθμό ορισμένες κατηγορίες προσφυγών οι οποίες ασκούνται σε συγκεκριμένους τομείς.

Η απόφαση σχετικά με τη σύσταση δικαιοδοτικού τμήματος ορίζει τους κανόνες σχετικά με τη σύνθεση του εν λόγω τμήματος και προσδιορίζει την έκταση των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται.

Οι αποφάσεις των δικαιοδοτικών τμημάτων υπόκεινται σε αναίρεση, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, ή, εάν το προβλέπει η απόφαση για τη σύσταση του τμήματος, σε έφεση, η οποία μπορεί να αφορά και πραγματικά περιστατικά, ενώπιον του Πρωτοδικείου.

Τα μέλη των δικαιοδοτικών τμημάτων επιλέγονται μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και έχουν την απαιτούμενη ικανότητα για την άσκηση δικαστικών καθηκόντων. Διορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομοφώνως.

Τα δικαιοδοτικά τμήματα καταρτίζουν τον κανονισμό διαδικασίας τους, σε συμφωνία με το Δικαστήριο. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Εάν η απόφαση για τη σύσταση του τμήματος δεν ορίζει άλλως, οι διατάξεις της παρούσας Συνθήκης σχετικά με το Δικαστήριο και οι διατάξεις του Οργανισμού του Δικαστηρίου εφαρμόζονται και στα δικαιοδοτικά τμήματα.»

33. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 229α

Με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων της παρούσας Συνθήκης, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορεί, στην έκταση που αυτό καθορίζει, να θεσπίζει διατάξεις προκειμένου να ανατεθεί στο Δικαστήριο, η αρμοδιότητα να αποφαίνεται επί διαφορών σχετικών με την εφαρμογή των πράξεων οι οποίες εκδίδονται βάσει της παρούσας Συνθήκης και δημιουργούν κοινοτικούς τίτλους βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Το Συμβούλιο συνιστά στα κράτη μέλη να υιοθετήσουν τις διατάξεις αυτές σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.»

34. Στο άρθρο 230, το δεύτερο και τρίτο εδάφιο αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Για τον σκοπό αυτό, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί προσφυγών που ασκούνται από κράτος μέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή την Επιτροπή, λόγω αναρμοδιότητος, παραβάσεως ουσιώδους τύπου, παραβάσεως της παρούσας Συνθήκης ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή της ή λόγω καταχρήσεως εξουσίας.

Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, να αποφαίνεται επί προσφυγών που ασκούνται από το Ελεγκτικό Συνέδριο και την EKT, με σκοπό τη διατήρηση των προνομίων τους.»

35. Το άρθρο 245 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 245

Ο Οργανισμός του Δικαστηρίου ορίζεται σε ιδιαίτερο πρωτόκολλο.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα κατόπιν αιτήσεως του Δικαστηρίου και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή ή κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Δικαστήριο, μπορεί να τροποποιεί τις διατάξεις του Οργανισμού, εξαιρέσει του Τίτλου I.»

36. Το άρθρο 247, τροποποιείται ως εξής:

a) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελείται από έναν υπήκοο κάθε κράτους μέλους.»

β) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου διορίζονται για περίοδο έξι ετών. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εγκρίνει τον κατάλογο των μελών, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος. Η θητεία των μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου δύναται να ανανεωθεί.

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκλέγονται μεταξύ τους τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.»

37. Το άρθρο 248 τροποποιείται ως εξής:

a) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και των εξόδων της Κοινότητας. Ελέγχει επίσης τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και εξόδων κάθε οργανισμού ιδρυομένου από την Κοινότητα, στο βαθμό που η ιδρυτική η πράξη δεν αποκλείει τον έλεγχο αυτό.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο εγχειρίζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση που βεβαιώνει την ακρίβεια των λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η δήλωση αυτή είναι δυνατόν να συμπληρώνεται από ειδικές εκτιμήσεις για κάθε σημαντικό τομέα της κοινοτικής δραστηριότητας.»

β) Η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Το Ελεγκτικό Συνέδριο καταρτίζει ετήσια έκθεση μετά το κλείσιμο κάθε οικονομικού έτους. Η έκθεση αυτή διαβιβάζεται στα άλλα όργανα της Κοινότητας και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των οργάνων αυτών στις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο δύναται εξάλλου να υποβάλλει οποτεδήποτε παρατηρήσεις, ιδίως υπό μορφή ειδικών εκθέσεων επί ειδικών ζητημάτων και να γνωμοδοτεί μετά από αίτηση ενός από τα άλλα όργανα της Κοινότητας.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο εγκρίνει τις ετήσιες ή ειδικές εκθέσεις ή τις γνωμοδοτήσεις του με την πλειοψηφία των μελών του. Μπορεί, ωστόσο, να συνιστά στους κόλπους του τμήματα προκειμένου να εγκρίνουν ορισμένες κατηγορίες εκθέσεων ή γνωμοδοτήσεων, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο επικουρεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά τον έλεγχο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο καταρτίζει τον εσωτερικό κανονισμό του. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.»

38. Στο άρθρο 254, παράγραφοι 1 και 2, οι όροι «Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» αντικαθίστανται από τους όρους «Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

39. Το άρθρο 257 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 257

Συνιστάται Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή με συμβουλευτικά καθήκοντα.

Η επιτροπή αυτή συγκροτείται από αντιπροσώπους των διαφόρων συνιστωσών οικονομικής και κοινωνικής φύσεως της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών, ιδίως των παραγωγών, των γεωργών, των μεταφορέων, των εργαζομένων, των εμπόρων, των βιοτεχνών, των ελευθερίων επαγγελμάτων, των καταναλωτών, και άλλων κατηγοριών γενικού συμφέροντος.»

40. Το άρθρο 258 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 258

Ο αριθμός των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής δεν υπερβαίνει τα τριακόσια πενήντα.

Ο αριθμός των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής καθορίζεται ως εξής:

Βέλγιο	12
Δανία	9
Γερμανία	24
Ελλάδα	12
Ισπανία	21
Γαλλία	24
Ιρλανδία	9
Ιταλία	24
Λουξεμβούργο	6
Κάτω Χώρες	12
Αυστρία	12
Πορτογαλία	12
Φινλανδία	9
Σουηδία	12
Ηνωμένο Βασίλειο	24

Τα μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής δεν πρέπει να δεσμεύονται από καμία επιτακτική εντολή. Ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία, προς το γενικό συμφέρον της Κοινότητας.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, καθορίζει τις αποζημιώσεις των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.»

41. Στο άρθρο 259, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής διορίζονται, βάσει προτάσεως των κρατών μελών, για περίοδο τεσσάρων ετών. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, εγκρίνει τον κατάλογο των μελών, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος. Η θητεία των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής δύναται να ανανεωθεί.»

42. Το άρθρο 263 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 263

Συνιστάται επιτροπή συμβουλευτικού χαρακτήρα, καλούμενη στο εξής “Επιτροπή των Περιφερειών”, αποτελούμενη από αντιπροσώπους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης, οι οποίοι είτε είναι αιρετά μέλη ενός οργανισμού περιφερειακής διοίκησης ή τοπικής αυτοδιοίκησης είτε είναι πολιτικώς υπεύθυνοι ενώπιον μιας εκλεγμένης συνέλευσης.

Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών δεν υπερβαίνει τα τριακόσια πενήντα.

Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών καθορίζεται ως εξής:

Βέλγιο	12
Δανία	9
Γερμανία	24
Ελλάδα	12
Ισπανία	21
Γαλλία	24
Ιρλανδία	9
Ιταλία	24
Λουξεμβούργο	6
Κάτω Χώρες	12
Αυστρία	12
Πορτογαλία	12
Φινλανδία	9
Σουηδία	12
Ηνωμένο Βασίλειο	24

Τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών, καθώς και ισάριθμοι αναπληρωτές, διορίζονται μετά από προτάσεις των οικείων κρατών μελών για τέσσερα έτη. Η θητεία τους μπορεί να ανανεωθεί. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, εγκρίνει τον κατάλογο των μελών και των αναπληρωτών τους, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος. Κατά τη λήξη της θητείας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, δυνάμει της οποίας έχουν προταθεί, η θητεία των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών λήγει αυτομάτως και τα μέλη αντικαθίστανται για το υπόλοιπο της εν λόγω θητείας με την ίδια διαδικασία. Κανένα μέλος της Επιτροπής των Περιφερειών δεν μπορεί να είναι ταυτόχρονα και μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών δεν πρέπει να δεσμεύονται από καμία επιτακτική εντολή. Ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία, προς το γενικό συμφέρον της Κοινότητας.»

43. Το άρθρο 266 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 266

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει νομική προσωπικότητα.

Μέλη της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων είναι τα κράτη μέλη.

Το καταστατικό της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων προσαρτάται ως πρωτόκολλο στην παρούσα Συνθήκη. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, κατόπιν αιτήσεως της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή ή κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, μπορεί να τροποποιήσει τα άρθρα 4, 11 και 12 και το άρθρο 18, παράγραφος 5 του καταστατικού της Τράπεζας.»

44. Το άρθρο 279 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 279

1. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου:

- α) εκδίδει τους δημοσιονομικούς κανονισμούς που ρυθμίζουν ιδίως τη διαδικασία σχετικά με την κατάρτιση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την απόδοση και εξέλεγχη των λογαριασμών,
- β) ορίζει τους κανόνες και οργανώνει τον έλεγχο της ευθύνης των δημοσιονομικών ελεγκτών, των διατακτών και των υπολόγων.

Από 1ης Ιανουαρίου 2007, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθορίζει τους τρόπους και τη διαδικασία κατά τα οποία τα έσοδα του προϋπολογισμού που προβλέπονται από τη ρύθμιση περί ιδίων πόρων της Κοινότητας τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής και προσδιορίζει τα εφαρμοστέα μέτρα προς αντιμετώπιση, εφόσον είναι ανάγκη, των ταμειακών αναγκών.»

45. Το άρθρο 290 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 290

Το γλωσσικό καθεστώς των οργάνων της Κοινότητας ορίζεται από το Συμβούλιο ομοφώνως, με την επιφύλαξη των διατάξεων που προβλέπονται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου.»

46. Το άρθρο 300 τροποποιείται ως εξής:

- α) Στην παράγραφο 2, το δεύτερο και τρίτο εδάφιο αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Κατά παρέκκλιση από τους κανόνες της παραγράφου 3, η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και για απόφαση περί αναστολής της εφαρμογής συμφωνίας, καθώς και για τον καθορισμό των θέσεων που θα υιοθετηθούν εξ ονόματος της Κοινότητας, σε όργανο το οποίο συνιστάται από συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να λάβει αποφάσεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις αποφάσεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνεται αμέσως και εμπεριστατωμένα για οποιαδήποτε απόφαση η οποία λαμβάνεται δυνάμει της παρούσας παραγράφου και η οποία αφορά την προσωρινή εφαρμογή ή την αναστολή συμφωνιών, ή τον καθορισμό της θέσης της Κοινότητας σε όργανο που συνιστάται από συμφωνία.»

- β) Η παράγραφος 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«6. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, η Επιτροπή ή ένα κράτος μέλος μπορούν να ζητούν προηγουμένως από το Δικαστήριο να γνωμοδοτήσει εάν η μελετώμενη συμφωνία συμβιβάζεται με τις διατάξεις της παρούσας Συνθήκης. Εάν η γνωμοδότηση του Δικαστηρίου είναι αρνητική, η συμφωνία μπορεί να τεθεί σε ισχύ μόνον υπό τους όρους που ορίζει το άρθρο 48 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.»

47. Το άρθρο 309 τροποποιείται ως εξής:

- α) στην παράγραφο 1, οι όροι «την παράγραφο 2 του άρθρου 7» αντικαθίστανται από τους όρους «την παράγραφο 3 του άρθρου 7»,
- β) στην παράγραφο 2, οι όροι «άρθρο 7, παράγραφος 1» αντικαθίστανται από τους όρους «άρθρο 7, παράγραφος 2».

'Άρθρο 3

Η Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας τροποποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου:

1. Στο άρθρο 107, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν υπερβαίνουν τα επτακόσια τριάντα δύο.»

2. Στο άρθρο 108, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αφού ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής και με την έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, θεσπίζει τους κανόνες και τους γενικούς όρους που θα διέπουν την εκπλήρωση των καθηκόντων των μελών του. Κάθε κανόνας ή όρος σχετικά με το φορολογικό καθεστώς των μελών ή των πρώην μελών υπάγεται στην ομοφωνία στο πλαίσιο του Συμβουλίου.»

3. Στο άρθρο 121, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Το Συμβούλιο επικουρείται από Γενική Γραμματεία, υπό την ευθύνη ενός Γενικού Γραμματέα, Ύπατου Εκπροσώπου για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, επικουρούμενου από Αναπληρωτή Γενικό Γραμματέα υπεύθυνο για τη λειτουργία της Γενικής Γραμματείας. Ο Γενικός Γραμματέας και ο Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας διορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.»

Το Συμβούλιο αποφασίζει σχετικά με την οργάνωση της Γενικής Γραμματείας.»

4. Στο άρθρο 127, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Το Συμβούλιο, συνερχόμενο σε επίπεδο Αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων, και αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, ορίζει την προσωπικότητα που προτίθεται να διορίσει ως Πρόεδρο της Επιτροπής· ο διορισμός εγκρίνεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία και κατόπιν κοινής συμφωνίας με τον ορισθέντα Πρόεδρο, εγκρίνει τον κατάλογο των άλλων προσωπικοτήτων που προτίθεται να διορίσει μέλη της Επιτροπής, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος.

Ο Πρόεδρος και τα άλλα μέλη της Επιτροπής που ορίστηκαν κατ' αυτό τον τρόπο υπόκεινται, ως σώμα, σε ψήφο έγκρισης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Μετά την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο Πρόεδρος και τα άλλα μέλη της Επιτροπής διορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.»

5. Το άρθρο 128 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 128

Εκτός των τακτικών ανανεώσεων και των θανάτων, τα καθήκοντα μέλους της Επιτροπής λήγουν ατομικώς κατόπιν παραιτήσεως ή απαλλαγής από αυτά.

Το παραιτηθέν, απαλλαγέν των καθηκόντων του ή αποδανόν μέλος αντικαθίσταται για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του από νέο μέλος που διορίζεται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία. Το Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει ομόφωνα ότι δεν συντρέχει λόγος αντικατάστασης.

Εάν ο Πρόεδρος παραιτηθεί ή απαλλαγεί από τα καθήκοντά του ή αποβιώσει, αντικαθίσταται για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 127, παράγραφος 2.

Εκτός από την περίπτωση απαλλαγής από τα καθήκοντά τους που προβλέπεται στο άρθρο 129, τα μέλη της Επιτροπής παραμένουν σε υπηρεσία μέχρις ότου αντικατασταθούν ή μέχρις ότου το Συμβούλιο αποφασίσει ότι δεν συντρέχει λόγος αντικατάστασης, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου.»

6. Το άρθρο 130 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 130

1. Η Επιτροπή εργάζεται υπό την πολιτική καθοδήγηση του Προέδρου της, ο οποίος αποφασίζει σχετικά με την εσωτερική οργάνωσή της προκειμένου να διασφαλίζονται η συνοχή, η αποτελεσματικότητα και η συλλογικότητα της δράσης της.

2. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής διαρθρώνονται και κατανέμονται μεταξύ των μελών της από τον Πρόεδρο. Ο Πρόεδρος μπορεί να προβαίνει σε ανακατανομή των αρμοδιοτήτων αυτών κατά τη διάρκεια της θητείας. Τα μέλη της Επιτροπής ασκούν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται από τον Πρόεδρο υπό την εποπτεία του τελευταίου.

3. Ο Πρόεδρος, κατόπιν εγκρίσεως του σώματος, ορίζει αντιπροέδρους μεταξύ των μελών της Επιτροπής.

4. «Ένα μέλος της Επιτροπής υποβάλλει την παραίτησή του εφόσον του το ζητήσει ο Πρόεδρος, κατόπιν εγκρίσεως του σώματος.»

7. Στο άρθρο 132, το πρώτο εδάφιο διαγράφεται.

8. Το άρθρο 136 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 136

Το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο εξασφαλίζουν, στα πλαίσια των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, την τήρηση του δικαίου κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης.

Είναι εξάλλου δυνατόν να προσαρτώνται στο Πρωτοδικείο δικαιοδοτικά τμήματα υπό τους όρους του άρθρου 145 Β, προκειμένου να ασκούν, σε ορισμένους συγκεκριμένους τομείς, δικαιοδοτικές αρμοδιότητες οι οποίες προβλέπονται από την παρούσα Συνθήκη.»

9. Το άρθρο 137 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 137

Το Δικαστήριο αποτελείται από ένα δικαστή ανά κράτος μέλος.

Το Δικαστήριο συνέρχεται σε τμήματα ή ως τμήμα μείζονος συνθέσεως, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται για τον σκοπό αυτό από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου.

Εφόσον το προβλέπει ο Οργανισμός, το Δικαστήριο δύναται επίσης να συνεδριάζει σε ολομέλεια.»

10. Το άρθρο 138 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 138

Το Δικαστήριο επικουρείται από οκτώ γενικούς εισαγγελείς. Κατόπιν αιτήσεως του Δικαστηρίου, το Συμβούλιο δύναται, αποφασίζοντας ομόφωνα, να αυξήσει τον αριθμό των γενικών εισαγγελέων.

Ο γενικός εισαγγελέας διατυπώνει δημοσία, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία, αιτιολογημένες προτάσεις επί των υποθέσεων οι οποίες, σύμφωνα με τον Οργανισμό του Δικαστηρίου, απαιτούν την παρέμβασή του.»

11. Το άρθρο 139 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 139

Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς του Δικαστηρίου επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και συγκεντρώνουν στις χώρες τους τις αναγκαίες προϋποθέσεις για το διορισμό στα ανώτατα δικαστικά αξιώματα ή είναι νομικοί αναγνωρισμένου κύρους. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για περίοδο έξι ετών.

Κάθε τρία έτη γίνεται μερική ανανέωση των δικαστών και των γενικών εισαγγελέων σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου.

Οι δικαστές εκλέγονται μεταξύ τους τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.

Επιτρέπεται ο επαναδιορισμός απερχομένων δικαστών και γενικών εισαγγελέων.

Το Δικαστήριο διορίζει το γραμματέα του και καθορίζει την υπηρεσιακή του κατάσταση.

Το Δικαστήριο καταρτίζει τον κανονισμό διαδικασίας του. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.»

12. Το άρθρο 140 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 140

Το Πρωτοδικείο περιλαμβάνει έναν τουλάχιστο δικαστή ανά κράτος μέλος. Ο αριθμός των δικαστών καθορίζεται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου. Ο Οργανισμός είναι δυνατόν να προβλέπει ότι το Πρωτοδικείο επικουρείται από γενικούς εισαγγελείς.

Τα μέλη του Πρωτοδικείου επιλέγονται μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και έχουν την απαιτούμενη ικανότητα για την άσκηση υψηλών δικαστικών καθηκόντων. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για περίοδο έξι ετών. Ανά τριετία γίνεται μερική ανανέωση. Τα απερχόμενα μέλη μπορούν να διορίζονται εκ νέου.

Οι δικαστές εκλέγονται μεταξύ τους τον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.

Το Πρωτοδικείο διορίζει τον γραμματέα του και καθορίζει την υπηρεσιακή του κατάσταση.

Το Πρωτοδικείο καταρτίζει τον κανονισμό διαδικασίας του, σε συμφωνία με το Δικαστήριο. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Εάν δεν ορίζει άλλως ο Οργανισμός του Δικαστηρίου, οι διατάξεις της παρούσας Συνθήκης σχετικά με το Δικαστήριο εφαρμόζονται και για το Πρωτοδικείο.»

13. Το άρθρο 140a αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 140a

1. Το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται σε πρώτο βαθμό επί των προσφυγών που αναφέρονται στα άρθρα 146, 148, 151, 152 και 153, με εξαίρεση αυτές που έχουν ανατεθεί σε δικαιοδοτικό τμήμα και αυτές που ο Οργανισμός επιφυλάσσει στο Δικαστήριο. Ο Οργανισμός μπορεί να προβλέπει ότι το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο και για άλλες κατηγορίες προσφυγών.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Πρωτοδικείο δυνάμει της παρούσας παραγράφου υπόκεινται σε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τον Οργανισμό.

2. Το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί προσφυγών που ασκούνται κατά των αποφάσεων των δικαιοδοτικών τμημάτων τα οποία συνιστώνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 140β.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Πρωτοδικείο δυνάμει της παρούσας παραγράφου μπορούν κατ' εξαίρεση να επανεξετάζονται από το Δικαστήριο, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τον Οργανισμό, εφόσον υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του κοινοτικού δικαίου.

3. Το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί προδικαστικών ζητημάτων, τα οποία του υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 150, σε συγκεκριμένους τομείς που καθορίζονται από τον Οργανισμό.

Όταν το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η υπόθεση συνεπάγεται την έκδοση αποφάσεως επί αρχής, η οποία ενδέχεται να θίξει την ενότητα ή τη συνοχή του κοινοτικού δικαίου, δύναται να παραπέμπει την υπόθεση στο Δικαστήριο προκειμένου να αποφανθεί επ' αυτής.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Πρωτοδικείο επί προδικαστικών θεμάτων είναι δυνατόν κατ' εξαίρεση να επανεξετάζονται από το Δικαστήριο, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπει ο Οργανισμός, εφόσον υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του κοινοτικού δικαίου.»

14. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 140β

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Δικαστήριο, ή τη αιτήσει του Δικαστηρίου και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, δύναται να συνιστά δικαιοδοτικά τμήματα για να εκδικάζουν σε πρώτο βαθμό ορισμένες κατηγορίες προσφυγών οι οποίες ασκούνται σε συγκεκριμένους τομείς.

Η απόφαση σχετικά με τη σύσταση δικαιοδοτικού τμήματος ορίζει τους κανόνες σχετικά με τη σύνθεση του εν λόγω τμήματος και προσδιορίζει την έκταση των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται.

Οι αποφάσεις των δικαιοδοτικών τμημάτων υπόκεινται σε αναίρεση, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, ή, εάν το προβλέπει η απόφαση για τη σύσταση του τμήματος, σε έφεση, η οποία μπορεί να αφορά και πραγματικά περιστατικά, ενώπιον του Πρωτοδικείου.

Τα μέλη των δικαιοδοτικών τμημάτων επιλέγονται μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και έχουν την απαιτούμενη ικανότητα για την άσκηση δικαστικών καθηκόντων. Διορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομοφώνως.

Τα δικαιοδοτικά τμήματα καταρτίζουν τον κανονισμό διαδικασίας τους, σε συμφωνία με το Δικαστήριο. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Εάν η απόφαση για τη σύσταση του τμήματος δεν ορίζει άλλως, οι διατάξεις της παρούσας Συνθήκης σχετικά με το Δικαστήριο και οι διατάξεις του Οργανισμού του Δικαστηρίου εφαρμόζονται και στα δικαιοδοτικά τμήματα.»

15. Στο άρθρο 146, το δεύτερο και τρίτο εδάφιο αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Για τον σκοπό αυτό, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί προσφυγών που ασκούνται από κράτος μέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή την Επιτροπή, λόγω αναρμοδιότητος, παραβάσεως ουσιώδους τύπου, παραβάσεως της παρούσας Συνθήκης ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή της ή λόγω καταχρήσεως εξουσίας.

Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, να αποφαίνεται επί προσφυγών που ασκούνται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, με σκοπό τη διατήρηση των προνομίων του.»

16. Το άρθρο 160 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 160

Ο Οργανισμός του Δικαστηρίου ορίζεται σε ιδιαίτερο πρωτόκολλο.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα κατόπιν αιτήσεως του Δικαστηρίου και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή ή κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Δικαστήριο, μπορεί να τροποποιεί τις διατάξεις του Οργανισμού, εξαιρέσει του Τίτλου I.»

17. Το άρθρο 160 Β τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελείται από έναν υπήκοο κάθε κράτους μέλους.»

β) Η παράγραφος 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου διορίζονται για περίοδο έξι ετών. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εγκρίνει τον κατάλογο των μελών, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος. Η θητεία των μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου δύναται να ανανεωθεί.

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκλέγονται μεταξύ τους τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.»

18. Το άρθρο 160 Γ τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και των εξόδων της Κοινότητας. Ελέγχει επίσης τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και εξόδων κάθε οργανισμού ιδρυομένου από την Κοινότητα, στο βαθμό που η ιδρυτική πράξη δεν αποκλείει τον έλεγχο αυτό.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο εγχειρίζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση που βεβαιώνει την ακρίβεια των λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η δήλωση αυτή είναι δυνατόν να συμπληρώνεται από ειδικές εκτιμήσεις για κάθε σημαντικό τομέα της κοινοτικής δραστηριότητας.»

β) Η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Το Ελεγκτικό Συνέδριο καταρτίζει ετήσια έκθεση μετά το κλείσιμο κάθε οικονομικού έτους. Η έκθεση αυτή διαβιβάζεται στα άλλα όργανα της Κοινότητας και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των οργάνων αυτών στις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνέδριου.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο δύναται εξάλλου να υποβάλλει οποτεδήποτε παρατηρήσεις, ιδίως υπό μορφή ειδικών εκθέσεων, επί ειδικών ζητημάτων και να γνωμοδοτεί μετά από αίτηση ενός από τα άλλα όργανα της Κοινότητας.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο εγκρίνει τις ετήσιες ή ειδικές εκθέσεις ή τις γνωμοδοτήσεις του με την πλειοψηφία των μελών του. Μπορεί, ωστόσο, να συνιστά στους κόλπους του τμήματα προκειμένου να εγκρίνουν ορισμένες κατηγορίες εκθέσεων ή γνωμοδοτήσεων, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο επικουρεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά τον έλεγχο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο καταρτίζει τον εσωτερικό κανονισμό του. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.»

19. Στο άρθρο 163, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Οι κανονισμοί δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αρχίζουν να ισχύουν από την ημερομηνία που ορίζουν ή, άλλως, την εικοστή ημέρα από της δημοσιεύσεώς τους.»

20. Το άρθρο 165 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 165

Συνιστάται Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή με συμβουλευτικά καθήκοντα.

Η επιτροπή αυτή συγκροτείται από αντιπροσώπους των διαφόρων συνιστωσών οικονομικής και κοινωνικής φύσεως της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών, ιδίως των παραγωγών, των γεωργών, των μεταφορέων, των εργαζομένων, των εμπόρων, των βιοτεχνών, των έλευθερών επαγγελμάτων, των καταναλωτών, και άλλων κατηγοριών γενικού συμφέροντος.»

21. Το άρθρο 166 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 166

Ο αριθμός των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής δεν υπερβαίνει τα τριακόσια πενήντα.

Ο αριθμός των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής καθορίζεται ως εξής:

Βέλγιο	12
Δανία	9
Γερμανία	24
Ελλάδα	12
Ισπανία	21
Γαλλία	24
Ιρλανδία	9
Ιταλία	24
Λουξεμβούργο	6
Κάτω Χώρες	12
Αυστρία	12
Πορτογαλία	12
Φινλανδία	9
Σουηδία	12
Ηνωμένο Βασίλειο	24

Τα μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής δεν πρέπει να δεσμεύονται από καμία επιτακτική εντολή. Ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία, προς το γενικό συμφέρον της Κοινότητας.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, καθορίζει τις αποζημιώσεις των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.»

22. Στο άρθρο 167, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής διορίζονται, βάσει προτάσεως των κρατών μελών, για τέσσερα έτη. Το Συμβούλιο αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, εγκρίνει τον κατάλογο των μελών, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος. Η θητεία των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής δύναται να ανανεωθεί.»

23. Το άρθρο 183 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 183

1. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου:

α) εκδίδει τους δημοσιονομικούς κανονισμούς που ρυθμίζουν ιδίως τη διαδικασία σχετικά με την κατάρτιση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την απόδοση και εξέλεγχη των λογαριασμών,

β) ορίζει τους κανόνες και οργανώνει τον έλεγχο της ευθύνης των δημοσιονομικών ελεγκτών, των διατακτών και των υπολόγων.

Από 1ης Ιανουαρίου 2007, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

2. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθορίζει τους τρόπους και τη διαδικασία κατά τα οποία τα έσοδα του προϋπολογισμού που προβλέπονται από τη ρύθμιση περί ιδίων πόρων της Κοινότητας τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής και προσδιορίζει τα εφαρμοστέα μέτρα προς αντιμετώπιση, εφόσον είναι ανάγκη, των ταμειακών αναγκών.»

24. Το άρθρο 190 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 190

Το γλωσσικό καθεστώς των οργάνων της Κοινότητας ορίζεται από το Συμβούλιο ομοφώνως, με την επιφύλαξη των διατάξεων οι οποίες προβλέπονται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου.»

25. Το άρθρο 204 τροποποιείται ως εξής:

- α) στην παράγραφο 1, οι όροι «την παράγραφο 2 του άρθρου ΣΤ.1» αντικαθίστανται από τους όρους «την παράγραφο 3 του άρθρου 7».
- β) στην παράγραφο 2, οι όροι «άρθρο ΣΤ, παράγραφος 1», αντικαθίστανται από τους όρους «άρθρο 6, παράγραφος 1» και οι όροι «άρθρο ΣΤ.1, παράγραφος 1» αντικαθίστανται από τους όρους «άρθρο 7, παράγραφος 2.»

Άρθρο 4

Η Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος τροποποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου:

1. Στο άρθρο 10, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Το Συμβούλιο, συνερχόμενο σε επίπεδο Αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων, και αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, ορίζει την προσωπικότητα που προτίθεται να διορίσει ως Πρόεδρο της Επιτροπής ο διορισμός εγκρίνεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία και κατόπιν κοινής συμφωνίας με τον ορισθέντα Πρόεδρο, εγκρίνει τον κατάλογο των άλλων προσωπικοτήτων που προτίθεται να διορίσει μέλη της Επιτροπής, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος.

Ο Πρόεδρος και τα άλλα μέλη της Επιτροπής που ορίστηκαν κατ' αυτόν τον τρόπο υπόκεινται, ως σώμα, σε ψήφο έγκρισης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Μετά την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο Πρόεδρος και τα άλλα μέλη της Επιτροπής διορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.»

2. Το άρθρο 11 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 11

1. Η Επιτροπή εργάζεται υπό την πολιτική καθοδήγηση του Προέδρου της, ο οποίος αποφασίζει σχετικά με την εσωτερική οργάνωσή της προκειμένου να διασφαλίζονται η συνοχή, η αποτελεσματικότητα και η συλλογικότητα της δράσης της.

2. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής διαρθρώνονται και κατανέμονται μεταξύ των μελών της από τον Πρόεδρο. Ο Πρόεδρος μπορεί να προβαίνει σε ανακατανομή των αρμοδιοτήτων κατά τη διάρκεια της θητείας. Τα μέλη της Επιτροπής ασκούν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται από τον Πρόεδρο υπό την εποπτεία του τελευταίου.

3. Ο Πρόεδρος, κατόπιν εγκρίσεως του σώματος, ορίζει αντιπροέδρους μεταξύ των μελών της Επιτροπής.

4. Ένα μέλος της Επιτροπής υποβάλλει την παραίτησή του εφόσον του το ζητήσει ο Πρόεδρος, κατόπιν εγκρίσεως του σώματος.»

3. Το άρθρο 12 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 12

Εκτός των τακτικών ανανεώσεων και των θανάτων, τα καθήκοντα μέλους της Επιτροπής λήγουν ατομικώς κατόπιν παραιτήσεως ή απαλλαγής από αυτά.

Το παραιτηθέν, απαλλαγέν των καθηκόντων του ή αποδανόν μέλος αντικαθίσταται για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του από νέο μέλος που διορίζεται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία. Το Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει ομόφωνα ότι δεν συντρέχει λόγος αντικατάστασης.

Εάν ο Πρόεδρος παραιτηθεί ή απαλλαγεί από τα καθήκοντά του ή αποβιώσει, αντικαθίσταται για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, παράγραφος 2.

Εκτός από την περίπτωση απαλλαγής από τα καθήκοντά τους που προβλέπεται στο άρθρο 12 Α, τα μέλη της Επιτροπής παραμένουν σε υπηρεσία μέχρις ότου αντικατασταθούν ή μέχρις ότου το Συμβούλιο αποφασίσει ότι δεν συντρέχει λόγος αντικατάστασης, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου.»

4. Στο άρθρο 13, το πρώτο εδάφιο διαγράφεται.

5. Στο άρθρο 20, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν υπερβαίνουν τα επτακόσια τριάντα δύο.»

6. Στο άρθρο 21, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αφού ζητήσει τη γνώμη της Επιτροπής και με την έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, θεσπίζει του κανόνες και τους γενικούς όρους που θα διέπουν την εκπλήρωση των καθηκόντων των μελών του. Κάθε κανόνας ή όρος σχετικά με το φορολογικό καθεστώς των μελών ή των πρώην μελών υπάγεται στην ομοφωνία στο πλαίσιο του Συμβουλίου.»

7. Στο άρθρο 30, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Το Συμβούλιο επικουρείται από Γενική Γραμματεία, υπό την ευθύνη ενός Γενικού Γραμματέα, Ύπατου Εκπροσώπου για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, επικουρούμενου από Αναπληρωτή Γενικό Γραμματέα υπεύθυνο για τη λειτουργία της Γενικής Γραμματείας. Ο Γενικός Γραμματέας και ο Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας διορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Το Συμβούλιο αποφασίζει σχετικά με την οργάνωση της Γενικής Γραμματείας.»

8. Το άρθρο 31 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 31

Το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο εξασφαλίζουν, στα πλαίσια των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, την τήρηση του δικαίου κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης.

Είναι εξάλλου δυνατόν να προσαρτώνται στο Πρωτοδικείο δικαιοδοτικά τμήματα υπό τους όρους του άρθρου 32ε, προκειμένου να ασκούν, σε ορισμένους συγκεκριμένους τομείς, δικαιοδοτικές αρμοδιότητες οι οποίες προβλέπονται από την παρούσα Συνθήκη.»

9. Το άρθρο 32 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 32

Το Δικαστήριο αποτελείται από ένα δικαστή ανά κράτος μέλος.

Το Δικαστήριο συνέρχεται σε τμήματα ή ως τμήμα μείζονος συνθέσεως, σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται για τον σκοπό αυτό από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου.

Εφόσον το προβλέπει ο Οργανισμός, το Δικαστήριο δύναται επίσης να συνεδριάζει σε ολομέλεια.»

10. Το άρθρο 32α αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 32α

Το Δικαστήριο επικουρείται από οκτώ γενικούς εισαγγελείς. Κατόπιν αιτήσεως του Δικαστηρίου, το Συμβούλιο δύναται, αποφασίζοντας ομόφωνα, να αυξήσει τον αριθμό των γενικών εισαγγελέων.

Ο γενικός εισαγγελέας διατυπώνει δημοσία, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία, αιτιολογημένες προτάσεις επί των υποθέσεων οι οποίες, σύμφωνα με τον Οργανισμό του Δικαστηρίου, απαιτούν την παρέμβασή του.»

11. Το άρθρο 32β αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 32β

Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς του Δικαστηρίου επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και συγκεντρώνουν στις χώρες τους τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τον διορισμό στα ανώτατα δικαστικά αξιώματα ή είναι νομικοί αναγνωρισμένου κύρους. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για περίοδο έξι ετών.

Κάθε τρία έτη γίνεται μερική ανανέωση των δικαστών και των γενικών εισαγγελέων σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου.

Οι δικαστές εκλέγονται μεταξύ τους τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.

Επιτρέπεται ο επαναδιορισμός απερχομένων δικαστών και γενικών εισαγγελέων.

Το Δικαστήριο διορίζει τον γραμματέα του και καθορίζει την υπηρεσιακή του κατάσταση.

Το Δικαστήριο καταρτίζει τον κανονισμό διαδικασίας του. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.»

12. Το άρθρο 32γ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 32γ

Το Πρωτοδικείο περιλαμβάνει έναν τουλάχιστο δικαστή ανά κράτος μέλος. Ο αριθμός των δικαστών καθορίζεται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου. Ο Οργανισμός είναι δυνατόν να προβλέπει ότι το Πρωτοδικείο επικουρείται από γενικούς εισαγγελείς.

Τα μέλη του Πρωτοδικείου επιλέγονται μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και έχουν την απαιτούμενη ικανότητα για την άσκηση υψηλών δικαστικών καθηκόντων. Διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για περίοδο έξι ετών. Ανά τριετία γίνεται μερική ανανέωση. Τα απερχόμενα μέλη μπορούν να διορίζονται εκ νέου.

Οι δικαστές εκλέγουν μεταξύ τους τον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.

Το Πρωτοδικείο διορίζει τον γραμματέα του και καθορίζει την υπηρεσιακή του κατάσταση.

Το Πρωτοδικείο καταρτίζει τον κανονισμό διαδικασίας του, σε συμφωνία με το Δικαστήριο. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Εάν δεν ορίζει άλλως ο Οργανισμός του Δικαστηρίου, οι διατάξεις της παρούσας Συνθήκης σχετικά με το Δικαστήριο εφαρμόζονται και για το Πρωτοδικείο.»

13. Το άρθρο 32δ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 32δ

1. Το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται σε πρώτο βαθμό επί των προσφυγών που αναφέρονται στα άρθρα 33, 34, 35, 36, 38, 40 και 42, με εξαίρεση αυτές που έχουν ανατεθεί σε δικαιοδοτικό τμήμα και αυτές που ο Οργανισμός επιφυλάσσει στο Δικαστήριο. Ο Οργανισμός μπορεί να προβλέπει ότι το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο και για άλλες κατηγορίες προσφυγών.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Πρωτοδικείο δυνάμει της παρούσας παραγράφου υπόκεινται σε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τον Οργανισμό.

2. Το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί προσφυγών που ασκούνται κατά των αποφάσεων των δικαιοδοτικών τμημάτων τα οποία συνιστώνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 32ε.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Πρωτοδικείο δυνάμει της παρούσας παραγράφου μπορούν κατ' εξαίρεση να επανεξετάζονται από το Δικαστήριο, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπονται από τον Οργανισμό, εφόσον υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του κοινοτικού δικαίου.

3. Το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί προδικαστικών ζητημάτων, τα οποία του υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 41, σε συγκεκριμένους τομείς που καθορίζονται από τον Οργανισμό.

Όταν το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η υπόθεση συνεπάγεται την έκδοση αποφάσεως επί αρχής, η οποία ενδέχεται να θίξει την ενότητα ή τη συνοχή του κοινοτικού δικαίου, δύναται να παραπέμπει την υπόθεση στο Δικαστήριο προκειμένου να αποφανθεί επ' αυτής.

Οι αποφάσεις που εκδίδει το Πρωτοδικείο επί προδικαστικών θεμάτων, είναι δυνατόν κατ' εξαίρεση να επανεξετάζονται από το Δικαστήριο, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς που προβλέπει ο Οργανισμός, εφόσον υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να θιγεί η ενότητα ή η συνοχή του κοινοτικού δικαίου.»

14. Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 32ε

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Δικαστήριο, ή τη αιτήσει του Δικαστηρίου και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή, δύναται να συνιστά δικαιοδοτικά τμήματα για να εκδικάζουν σε πρώτο βαθμό ορισμένες κατηγορίες προσφυγών οι οποίες ασκούνται σε συγκεκριμένους τομείς.

Η απόφαση σχετικά με τη σύσταση δικαιοδοτικού τμήματος ορίζει τους κανόνες σχετικά με τη σύνθεση του εν λόγω τμήματος και προσδιορίζει την έκταση των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται.

Οι αποφάσεις των δικαιοδοτικών τμημάτων υπόκεινται σε αναίρεση, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, ή, εάν το προβλέπει η απόφαση για τη σύσταση του τμήματος, σε έφεση, η οποία μπορεί να αφορά και πραγματικά περιστατικά, ενώπιον του Πρωτοδικείου.

Τα μέλη των δικαιοδοτικών τμημάτων επιλέγονται μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και έχουν την απαιτούμενη ικανότητα για την άσκηση δικαστικών καθηκόντων. Διορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομοφώνως.

Τα δικαιοδοτικά τμήματα καταρτίζουν τον κανονισμό διαδικασίας τους, σε συμφωνία με το Δικαστήριο. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Εάν η απόφαση για τη σύσταση του τμήματος δεν ορίζει άλλως, οι διατάξεις της παρούσας Συνθήκης σχετικά με το Δικαστήριο και οι διατάξεις του Οργανισμού του Δικαστηρίου εφαρμόζονται και στα δικαιοδοτικά τμήματα.»

15. Το άρθρο 33 τροποποιείται ως εξής:

a) Το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί προσφυγών ακυρώσεως που ασκούνται από κράτος μέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο κατά αποφάσεων και συστάσεων της Επιτροπής λόγω αναρμοδιότητας, παραβάσεως ουσιώδους τύπου, παραβάσεως της παρούσας Συνθήκης ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή της ή λόγω καταχρήσεως εξουσίας. Ο έλεγχος του Δικαστηρίου δεν δύναται εντούτοις να επεκτείνεται επί της εκτιμήσεως της καταστάσεως που απορρέει από οικονομικά γεγονότα ή περιστάσεις, ενώπιον της οποίας εξεδόθησαν οι εν λόγω αποφάσεις ή συστάσεις, εκτός αν προσάπτεται στην Επιτροπή ότι διέπραξε κατάχρηση εξουσίας ή ότι αγνόησε κατά έκδηλο τρόπο τις διατάξεις της παρούσας Συνθήκης ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή της.»

b) Το τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, να αποφαίνεται επί προσφυγών που ασκούνται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, με σκοπό τη διατήρηση των προνομίων του.»

16. Το άρθρο 45 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 45

Ο Οργανισμός του Δικαστηρίου ορίζεται σε ιδιαίτερο πρωτόκολλο.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα κατόπιν αιτήσεως του Δικαστηρίου και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή ή κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Δικαστήριο, μπορεί να τροποποιεί τις διατάξεις του Οργανισμού.»

17. Το άρθρο 45β τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελείται από έναν υπήκοο κάθε κράτους μέλους.»

β) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνέδριου διορίζονται για περίοδο έξι ετών. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εγκρίνει τον κατάλογο των μελών, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος. Η θητεία των μελών του Ελεγκτικού Συνέδριου δύναται να ανανεωθεί.

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνέδριου εκλέγονται μεταξύ τους τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνέδριου, για περίοδο τριών ετών. Η επανεκλογή του επιτρέπεται.»

18. Το άρθρο 45γ τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και των εξόδων της Κοινότητας. Ελέγχει επίσης τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και εξόδων κάθε οργανισμού ιδρυομένου από την Κοινότητα, στο βαθμό που η ιδρυτική πράξη δεν αποκλείει τον έλεγχο αυτόν.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο εγχειρίζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση που βεβαιώνει την ακρίβεια των λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η δήλωση αυτή είναι δυνατόν να συμπληρώνεται από ειδικές εκτιμήσεις για κάθε σημαντικό τομέα της κοινοτικής δραστηριότητας.»

β) Η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Το Ελεγκτικό Συνέδριο καταρτίζει ετήσια έκθεση μετά το κλείσιμο κάθε οικονομικού έτους. Η έκθεση αυτή διαβιβάζεται στα άλλα όργανα της Κοινότητας και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των οργάνων αυτών στις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνέδριου.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο δύναται εξάλλου να υποβάλλει οποτεδήποτε παρατηρήσεις, ιδίως υπό μορφήν ειδικών εκθέσεων, επί ειδικών ζητημάτων και να γνωμοδοτεί μετά από αίτηση ενός από τα άλλα όργανα της Κοινότητας.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο εγκρίνει τις ετήσιες ή ειδικές εκθέσεις ή τις γνωμοδοτήσεις του με την πλειοψηφία των μελών του. Μπορεί, ωστόσο, να συνιστά στους κόλπους του τμήματα προκειμένου να εγκρίνουν ορισμένες κατηγορίες εκθέσεων ή γνωμοδοτήσεων, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό του.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο επικουρεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά τον έλεγχο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο καταρτίζει τον εσωτερικό κανονισμό του. Ο κανονισμός αυτός υπόκειται στην έγκριση του Συμβουλίου, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.»

19. Το άρθρο 96 τροποποιείται ως εξής:

- α) στην παράγραφο 1, οι όροι «την παράγραφο 2 του άρθρου ΣΤ.1» αντικαθίστανται από τους όρους «την παράγραφο 3 του άρθρου 7».
- β) στην παράγραφο 2, οι όροι «άρθρο ΣΤ, παράγραφος 1» αντικαθίστανται από τους όρους «άρθρο 6, παράγραφος 1» και οι όροι «άρθρο ΣΤ.1, παράγραφος 1» αντικαθίστανται από τους όρους «άρθρο 7, παράγραφος 2».

'Άρθρο 5

Το Πρωτόκολλο για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας τροποποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου:

Στο άρθρο 10, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«10.6. Το άρθρο 10.2 μπορεί να τροποποιηθεί από το Συμβούλιο, συνερχόμενο σε επίπεδο Αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων, που αποφασίζει ομόφωνα, είτε κατόπιν συστάσεως της EKT και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή είτε κατόπιν συστάσεως της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την EKT. Το Συμβούλιο συνιστά στα κράτη μέλη να υιοθετήσουν τις τροποποιήσεις αυτές. Οι τροποποιήσεις αυτές αρχίζουν να ισχύουν αφού επικυρωθούν από όλα τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.

Κάθε σύσταση της EKT δυνάμει της παρούσας παραγράφου απαιτεί ομόφωνη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.»

'Άρθρο 6

Το Πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων τροποποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου:

Το άρθρο 21 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

'Άρθρο 21

Τα άρθρα 21 έως 15 και το άρθρο 18 εφαρμόζονται επί των δικαστών, των γενικών εισαγγελέων, του γραμματέως και των βοηθών εισηγητών του Δικαστηρίου, καθώς και επί των μελών και του γραμματέως του Πρωτοδικείου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου που αφορούν την ετεροδικία των δικαστών και των γενικών εισαγγελέων.»

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 7

Τα Πρωτόκολλα περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου που προσαρτώνται στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, καταργούνται και αντικαθίστανται από το Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου που προσαρτάται από την παρούσα Συνθήκη στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

Άρθρο 8

Τα άρθρα 1 έως 20, τα άρθρα 44 και 45, το άρθρο 46, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, τα άρθρα 47 έως 49 και τα άρθρα 51, 52, 54 και 55 του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος, καταργούνται.

Άρθρο 9

Με την επιφύλαξη των άρθρων του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος που παραμένουν σε ισχύ, οι διατάξεις του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου που προσαρτάται από την παρούσα Συνθήκη στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, εφαρμόζονται όταν το Δικαστήριο ασκεί τις αρμοδιότητές του δυνάμει των διατάξεων της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος.

Άρθρο 10

Η απόφαση 88/591/EKAX, EOK, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1988, περί ιδρύσεως Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως τροποποιήθηκε, καταργείται, εξαιρέσει του άρθρου 3 αυτής, εφόσον το Πρωτοδικείο ασκεί, δυνάμει του άρθρου αυτού, αρμοδιότητες που απονέμονται στο Δικαστήριο δυνάμει της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος.

Άρθρο 11

Η παρούσα Συνθήκη συνάπτεται για απεριόριστο χρονικό διάστημα.

Άρθρο 12

1. Η παρούσα Συνθήκη επικυρώνεται από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς τους κανόνες. Τα έγγραφα επικύρωσης κατατίθενται στην Κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας.

2. Η παρούσα Συνθήκη αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί την κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης του υπογράφοντος κράτους που προέβη τελευταίο στη διατύπωση αυτή.

Άρθρο 13

Η παρούσα Συνθήκη συντάσσεται σε ένα μόνο αντίτυπο στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα, και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά· κατατίθενται στο αρχείο της Κυβερνήσεως της Ιταλικής Δημοκρατίας, η οποία διαβιβάζει κυρωμένο αντίγραφο στην Κυβέρνηση καθενός από τα άλλα υπογράφοντα κράτη.

ΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογεγραμμένοι πληρεξόδιοι υπέγραψαν την παρούσα Συνθήκη.

Έγινε στη Νίκαια, στις είκοσι έξι Φεβρουαρίου του έτους δύο χιλιάδες ένα.

En fe de lo cual, los plenipotenciarios abajo firmantes suscriben el presente Tratado.

Til bekraeftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne traktat.

Zu Urkund dessen haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschrift unter diesen Vertrag gesetzt.

Εις πίστωση των ανωτέρω, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι υπέγραψαν την παρούσα συνθήκη.

In witness whereof the undersigned Plenipotentiaries have signed this Treaty.

En foi de quoi, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leurs signatures au bas du présent traité.

Dá fhianú sin, chuir na Lánchumhachtaigh thíos-sínithe a lámh leis an gConradh seo.

In fede di che, i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce al presente trattato.

Ten blijke waarvan de ondergetekende gevoldmachtigden hun handtekening onder dit Verdrag hebben geplaatst.

Em fé do que, os plenipotenciários abaixo assinados apuseram as suas assinaturas no presente Tratado.

Tämän vakuudeksi alla mainitut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Till bevis härpå har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta fördrag.

Hecho en Niza, el veintiséis de febrero de dos mil uno.

Udfærdiget i Nice, den seksogtyvende februar to tusind og et.

Geschehen zu Nizza am sechsundzwanzigsten Februar zweitausendeins.

Έγινε στη Νίκαια, στις είκοσι έξι Φεβρουαρίου του έτους δύο χιλιάδες ένα.

Done at Nice this twenty-sixth day of February in the year two thousand and one.

Fait à Nice, le vingt-six février de l'an deux mil un.

Arna dhéanamh in Nice ar an séú lá is fiche d'Fheabhra sa bhliain dhá mhíle is a haon.

Fatto a Nizza, addì ventisei febbraio duemilauno.

Gedaan te Nice, de zesentwintigste februari tweeduizend en een.

Feito em Nice, em vinte e seis de Fevereiro de dois mil e um.

Tehty Nizzassa kahdenteenakymmenenentenäkuudentena helmikuuta 2001.

Utfärdat i Nice den tjugosjätte februari år tjugohundraett.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges
 Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen
 Für Seine Majestät den König der Belgier

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

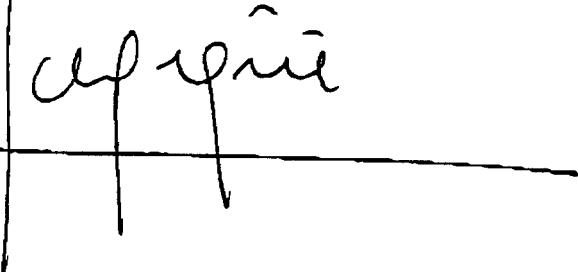
Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Hennes Majestæt Danmarks Dronning

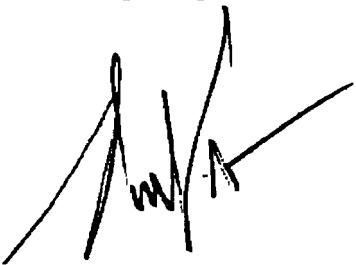
Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

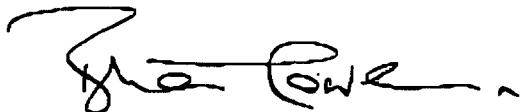
Por Su Majestad el Rey de España

Pour le Président de la République française

Thar ceann Uachtaráin na hÉireann
For the President of Ireland

Per il Presidente della Repubblica italiana

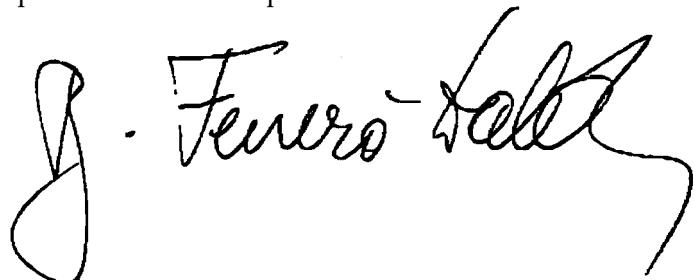
Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich

Pelo Presidente da República Portuguesa

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President

För Hans Majestät Konungen av Sverige

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom
of Great Britain and Northern Ireland

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ

A. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΠΡΟΣΑΡΤΑΤΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Πρωτόκολλο για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

ΥΙΟΘΕΤΗΣΑΝ τις ακόλουθες διατάξεις, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων:

'Αρθρο 1

Κατάργηση του Πρωτοκόλλου σχετικά με τα όργανα

Το Πρωτόκολλο σχετικά με τα όργανα ενόψει της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο είναι προσαρτημένο στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καταργείται.

'Αρθρο 2

Διατάξεις που αφορούν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

1. Από 1ης Ιανουαρίου 2004 και με ισχύ από την έναρξη της κοινοβουλευτικής περιόδου 2004-2009, στο άρθρο 190, παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στο άρθρο 108, παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ο αριθμός των εκλεγομένων σε κάθε κράτος μέλος αντιπροσώπων καθορίζεται ως εξής:

Βέλγιο	22
Δανία	13
Γερμανία	99
Ελλάδα	22
Ισπανία	50
Γαλλία	72
Ιρλανδία	12
Ιταλία	72
Λουξεμβούργο	6
Κάτω Χώρες	25
Αυστρία	17
Πορτογαλία	22
Φινλανδία	13
Σουηδία	18
Ηνωμένο Βασίλειο	72»

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, ο συνολικός αριθμός των αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την κοινοβουλευτική περίοδο 2004-2009 ισούται με τον αριθμό των αντιπροσώπων που αναφέρεται στο άρθρο 190, παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στο άρθρο 108, παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, στον οποίο προστίθεται ο αριθμός των αντιπροσώπων των νέων κρατών μελών ο οποίος απορρέει από τις Συνθήκες προσχώρησης που θα υπογραφούν το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 2004.

3. Στην περίπτωση κατά την οποία ο συνολικός αριθμός των μελών που προβλέπεται στην παράγραφο 2 είναι κατώτερος των επτακοσίων τριάντα δύο, εφαρμόζεται κατ' αναλογία διόρθωση του αριθμού των εκλεγομένων σε κάθε κράτος μέλος αντιπροσώπων, ούτως ώστε ο συνολικός αριθμός να προσεγγίζει κατά το δυνατόν τους επτακοσίους τριάντα δύο, χωρίς, ωστόσο, η διόρθωση αυτή να οδηγεί στην εκλογή, σε κάθε κράτος μέλος, αριθμού αντιπροσώπων ανώτερου του προβλεπομένου στο άρθρο 190, παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και στο άρθρο 108, παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την κοινοβουλευτική περίοδο 1999-2004.

Το Συμβούλιο λαμβάνει απόφαση προς τον σκοπό αυτό.

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 189, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και από το άρθρο 107, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, σε περίπτωση έναρξης ισχύος Συνθηκών προσχώρησης μετά την έκδοση της προβλεπομένης στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, απόφασης του Συμβουλίου, ο αριθμός των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορεί να υπερβεί προσωρινά τα επτακόσια τριάντα δύο κατά την περίοδο εφαρμογής αυτής της απόφασης. Η αυτή διόρθωση με την προβλεπομένη στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου θα εφαρμόζεται στον αριθμό των εκλεγομένων στα εν λόγω κράτη μέλη αντιπροσώπων.

Άρθρο 3

Διατάξεις σχετικά με τη στάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο

1. Από 1ης Ιανουαρίου 2005:

a) Στο άρθρο 205 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στο άρθρο 118 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

i) Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Όταν το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, οι ψήφοι των μελών του σταθμίζονται ως εξής:

Βέλγιο	12
Δανία	7
Γερμανία	29
Ελλάδα	12
Ισπανία	27
Γαλλία	29
Ιρλανδία	7
Ιταλία	29
Λουξεμβούργο	4
Κάτω Χώρες	13
Αυστρία	10
Πορτογαλία	12
Φινλανδία	7
Σουηδία	10
Ηνωμένο Βασίλειο	29

Για να αποφασίσει το Συμβούλιο, απαιτούνται τουλάχιστον εκατόν εξήντα εννέα ψήφοι που περιλαμβάνουν τις ψήφους υπέρ της πλειοψηφίας των μελών, όταν, κατά την παρούσα Συνθήκη, το Συμβούλιο αποφασίζει προτάσει της Επιτροπής.

Στις άλλες περιπτώσεις, για να αποφασίσει το Συμβούλιο απαιτούνται τουλάχιστον εκατόν εξήντα εννέα ψήφοι που περιλαμβάνουν τις ψήφους υπέρ των δύο τρίτων τουλάχιστον των μελών.»

ii) Προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 4:

«4. Όταν το Συμβούλιο λαμβάνει απόφαση με ειδική πλειοψηφία, κάθε μέλος του μπορεί να ζητήσει να εξακριβωθεί ότι τα κράτη μέλη τα οποία συνιστούν αυτή την ειδική πλειοψηφία αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 62 % του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης. Εάν αποδειχθεί ότι ο όρος αυτός δεν πληρούται, η εν λόγω απόφαση δεν θεσπίζεται.»

β) Στο άρθρο 23, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Οι ψήφοι των μελών του Συμβουλίου σταθμίζονται σύμφωνα με το άρθρο 205, παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Για τη θέσπισή τους, οι αποφάσεις απαιτούν τουλάχιστον εκατόν εξήντα εννέα ψήφους, που περιλαμβάνουν τις ψήφους υπέρ τουλάχιστον των δύο τρίτων των μελών. Όταν το Συμβούλιο λαμβάνει απόφαση με ειδική πλειοψηφία, κάθε μέλος του μπορεί να ζητήσει να εξακριβωθεί ότι τα κράτη μέλη τα οποία συνιστούν αυτή την ειδική πλειοψηφία αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 62 % του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης. Εάν αποδειχθεί ότι ο όρος αυτός δεν πληρούται, η εν λόγω απόφαση δεν θεσπίζεται.»

γ) Στο άρθρο 34 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Όταν το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, οι ψήφοι των μελών του σταθμίζονται σύμφωνα με το άρθρο 205, παράγραφος 2 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Για τη θέσπισή τους, οι αποφάσεις απαιτούν τουλάχιστον εκατόν εξήντα εννέα ψήφους, που περιλαμβάνουν τις ψήφους υπέρ τουλάχιστον των δύο τρίτων των μελών. Όταν το Συμβούλιο λαμβάνει απόφαση με ειδική πλειοψηφία, κάθε μέλος του μπορεί να ζητήσει να εξακριβωθεί ότι τα κράτη μέλη τα οποία συνιστούν αυτή την ειδική πλειοψηφία αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 62 % του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης. Εάν αποδειχθεί ότι ο όρος αυτός δεν πληρούται, η εν λόγω απόφαση δεν θεσπίζεται.»

2. Σε κάθε προσχώρηση, το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 205, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στο άρθρο 118, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, υπολογίζεται κατά τρόπο ώστε το κατώτατο όριο της ειδικής πλειοψηφίας που εκφράζεται σε ψήφους να μην υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προκύπτει από τον πίνακα της Δήλωσης σχετικά με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία περιέχεται στην Τελική Πράξη της Διάσκεψης η οποία εξέδωσε τη Συνθήκη της Νίκαιας.

Άρθρο 4

Διατάξεις που αφορούν την Επιτροπή

1. Από 1ης Ιανουαρίου 2005 και με ισχύ από την ανάληψη των καθηκόντων της πρώτης Επιτροπής μετά την ημερομηνία αυτή, στο άρθρο 213 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στο άρθρο 126 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα μέλη της Επιτροπής επιλέγονται βάσει των γενικών τους προσόντων και παρέχουν κάθε εγγύηση ανεξαρτησίας.

Η Επιτροπή περιλαμβάνει έναν υπήκοο από κάθε κράτος μέλος.

Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής δύναται να τροποποιείται ομοφώνως από το Συμβούλιο.»

2. Όταν η Ένωση θα περιλαμβάνει 27 κράτη μέλη, στο άρθρο 213 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στο άρθρο 126 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα μέλη της Επιτροπής επιλέγονται βάσει των γενικών τους προσόντων και παρέχουν κάθε εγγύηση ανεξαρτησίας.

Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής είναι κατώτερος από τον αριθμό των κρατών μελών. Τα μέλη της Επιτροπής επιλέγονται βάσει μιας εκ περιτροπής εναλλαγής σε ισότιμη βάση, οι λεπτομέρειες της οποίας αποφασίζονται ομόφωνα από το Συμβούλιο.

Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής ορίζεται ομόφωνα από το Συμβούλιο.»

Η τροποποίηση αυτή είναι εφαρμοστέα από την ημερομηνία ανάληψης των καθηκόντων της πρώτης Επιτροπής μετά την ημερομηνία προσχώρησης του εικοστού εβδόμου κράτους μέλους της Ένωσης.

3. Το Συμβούλιο, μετά την υπογραφή της Συνθήκης προσχώρησης του εικοστού εβδόμου κράτους μέλους της Ένωσης, αποφασίζει ομόφωνα:

- τον αριθμό των μελών της Επιτροπής,
- τις λεπτομέρειες της εκ περιτροπής εναλλαγής σε ισότιμη βάση, οι οποίες περιλαμβάνουν το σύνολο των αναγκαίων κριτηρίων και κανόνων για τον αυτόματο καθορισμό της σύνθεσης των διαδοχικών σωμάτων, βάσει των ακόλουθων αρχών:
  - a) Τα κράτη μέλη αντιμετωπίζονται με απόλυτη ισοτιμία όσον αφορά τον καθορισμό της σειράς διέλευσης των υπηκόων τους από την Επιτροπή και του χρόνου παρουσίας τους σε αυτήν· κατά συνέπεια, η απόκλιση μεταξύ του συνολικού αριθμού των εντολών που κατέχουν οι υπήκοοι δύο δεδομένων κρατών μελών δεν δύναται ποτέ να υπερβαίνει την μονάδα,
  - β) υπό την επιφύλαξη του σημείου α), κάθε διαδοχικό σώμα συγκροτείται κατά τρόπο ώστε να αντικατοπτρίζει με ικανοποιητικό τρόπο το δημογραφικό και γεωγραφικό φάσμα του συνόλου των κρατών μελών της Ένωσης.

4. Κάθε κράτος που προσχωρεί στην Ένωση δικαιούται, κατά την προσχώρησή του, να έχει έναν υπήκοο ως μέλος της Επιτροπής μέχρι να εφαρμοστεί η παράγραφος 2.

Β. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΠΡΟΣΑΡΤΑΤΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ, ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ορίσουν τον Οργανισμό του Δικαστηρίου που προβλέπεται στο άρθρο 245 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και το άρθρο 160 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας,

ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ τις ακόλουθες διατάξεις οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας:

Άρθρο 1

Το Δικαστήριο συγκροτείται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Συνθήκη ΕΕ), της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (Συνθήκη ΕΚ), της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Συνθήκη ΕΚΑΕ) και του παρόντος Οργανισμού.

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΝ

Άρθρο 2

Κάθε δικαστής, πριν αναλάβει τα καθήκοντά του, ορκίζεται σε δημοσία συνεδρίαση ότι θα ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη αμεροληψία και ευσυνειδήτως και ότι δεν θα αποκαλύπτει το απόρρητο των διασκέψεων.

Άρθρο 3

Οι δικαστές απολαύουν ετεροδικίας. Σε ό,τι αφορά τις πράξεις τους, συμπεριλαμβανομένων όσων εξέφρασαν εγγράφως ή προφορικώς, υπό την επίσημη ιδιότητά τους, εξακολουθούν να απολαύουν της ετεροδικίας και μετά τη λήξη των καθηκόντων τους.

Το Δικαστήριο, συνεδριάζοντας σε ολομελεία, δύναται να άρει την ετεροδικία.

Σε περίπτωση που μετά την άρση της ετεροδικίας ασκηθεί κατά δικαστού ποινική δίωξη, ο δικαστής αυτός δύναται να δικασθεί σε κάθε κράτος μέλος μόνο από την αρμοδιά αρχή η οποία δικάζει τους δικαστές που ανήκουν στο ανώτατο εθνικό δικαστήριο.

Τα άρθρα 12 έως 15 και το άρθρο 18 του Πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εφαρμόζονται επί των δικαστών, των γενικών εισαγγελέων, του γραμματέως και των βοηθών εισηγητών του Δικαστηρίου, με την επιφύλαξη των διατάξεων που αφορούν την ετεροδικία των δικαστών οι οποίες αναφέρονται στα προηγούμενα εδάφια.

Άρθρο 4

Οι δικαστές δεν δύνανται να ασκούν κανένα πολιτικό ή διοικητικό λειτουργημα.

Δεν δύνανται, εκτός αν το Συμβούλιο το επιτρέψει κατ' εξαίρεση, να ασκούν καμία επαγγελματική δραστηριότητα, αμειβόμενη ή μη.

Κατά την εγκατάστασή τους, αναλαμβάνουν επισήμως την υποχρέωση να τηρούν, κατά τη διάρκεια της ασκήσεως των καθηκόντων τους και μετά τη λήξη τους, τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το αξιωμάτους, ιδίως τα καθήκοντα της εντιμότητας και της διακριτικότητας ως προς την αποδοχή, μετά τη λήξη αυτή, ορισμένων καθηκόντων ή ορισμένων πλεονεκτημάτων.

Σε περίπτωση αμφιβολίας, αποφασίζει το Δικαστήριο.

Άρθρο 5

Εκτός των τακτικών ανανεώσεων και των θανάτων, τα καθήκοντα του δικαστού λήγουν ατομικώς διά παρατήσεως.

Σε περίπτωση παραιτήσεως δικαστού, η επιστολή της παραιτήσεώς του απευθύνεται στον Πρόεδρο του Δικαστηρίου για να διαβιβασθεί στον Πρόεδρο του Συμβουλίου. Με την κοινοποίηση αυτή, η θέση καθίσταται κενή.

Εκτός από τις περιπτώσεις εφαρμογής του άρθρου 6, κάθε δικαστής συνεχίζει να ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι να αναλάβει καθήκοντα ο διάδοχός του.

Άρθρο 6

Οι δικαστές δεν δύνανται να απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους, ούτε να κηρύσσονται έκπτωτοι του δικαιώματός τους προς συνταξιοδότηση ή άλλων αντ' αυτού πλεονεκτημάτων, εκτός εάν, με ομόφωνη απόφαση των δικαστών και των γενικών εισαγγελέων του Δικαστηρίου, έπαισαν να ανταποκρίνονται στις απαιτούμενες προϋποθέσεις ή να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το αξιωμάτους. Ο ενδιαφερόμενος δεν μετέχει στις διασκέψεις αυτές.

Ο γραμματεύς γνωστοποιεί την απόφαση του Δικαστηρίου στους Προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής και την κοινοποιεί στον Πρόεδρο του Συμβουλίου.

Σε περίπτωση αποφάσεως που απαλλάσσει τον δικαστή από τα καθήκοντά του, με την τελευταία αυτή κοινοποίηση καθίσταται η θέση κενή.

Άρθρο 7

Οι δικαστές τα καθήκοντα των οποίων λήγουν πριν από την εκπνοή της θητείας τους, αντικαθίστανται για το υπόλοιπο διάστημα της θητείας τους.

Άρθρο 8

Οι διατάξεις των άρθρων 2 έως 7 εφαρμόζονται και επί των γενικών εισαγγελέων.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

'Αρθρο 9

Η μερική ανανέωση των δικαστών, που γίνεται κάθε τρία έτη, αφορά εκ περιτροπής οκτώ και επτά δικαστές.

Η μερική ανανέωση των γενικών εισαγγελέων, που γίνεται κάθε τρία έτη, αφορά εκάστοτε τέσσερις γενικούς εισαγγελείς.

'Αρθρο 10

Ο γραμματεύς ορκίζεται ενώπιον του Δικαστηρίου ότι θα ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη αμεροληψία και ευσυνειδήτως και ότι δεν θα αποκαλύπτει το απόρρητο των διασκέψεων.

'Αρθρο 11

Το Δικαστήριο ρυθμίζει την αναπλήρωση του γραμματέως σε περίπτωση κωλύματός του.

'Αρθρο 12

Στο Δικαστήριο διατίθενται υπάλληλοι και λοιπό προσωπικό για να διασφαλισθεί η λειτουργία του. Οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό υπάγονται στον γραμματέα υπό την εποπτεία του Προέδρου.

'Αρθρο 13

Προτάσει του Δικαστηρίου, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομοφώνως, δύναται να προβλέψει τον διορισμό βοηθών εισηγητών και να καθορίσει την υπηρεσιακή τους κατάσταση. Οι βοηθοί εισηγητές δύνανται να καλούνται, σύμφωνα με τους όρους που θα καθορισθούν από τον κανονισμό διαδικασίας, να συμμετέχουν στην προπαρασκευή των υποθέσεων των οποίων έχει επιληφθεί το Δικαστήριο και να συνεργάζονται με τον εισηγητή δικαστή.

Οι βοηθοί εισηγητές, επιλεγόμενοι μεταξύ προσώπων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και συγκεντρώνουν τα αναγκαία νομικά προσόντα, διορίζονται από το Συμβούλιο. Ορκίζονται ενώπιον του Δικαστηρίου ότι θα ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη αμεροληψία και ευσυνειδήτως και ότι δεν θα αποκαλύπτουν το απόρρητο των διασκέψεων.

'Αρθρο 14

Οι δικαστές, οι γενικοί εισαγγελείς και ο γραμματεύς υποχρεούνται να διαμένουν στον τόπο της έδρας του Δικαστηρίου.

'Αρθρο 15

Το Δικαστήριο παραμένει διαρκώς σε λειτουργία. Η διάρκεια των δικαστικών διακοπών ορίζεται από το Δικαστήριο, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών της υπηρεσίας.

'Αρθρο 16

Το Δικαστήριο συγκροτεί στους κόλπους του τμήματα από τα μέλη του, αποτελούμενα από τρεις και πέντε δικαστές. Οι δικαστές εκλέγονται μεταξύ τους προέδρους των τμημάτων. Οι πρόεδροι των πενταμελών τμημάτων εκλέγονται για τρία έτη. Η θητεία τους μπορεί να ανανεωθεί μία φορά.

Το τμήμα μείζονος συνθέσεως περιλαμβάνει ένδεκα δικαστές. Προεδρεύεται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου. Στο τμήμα μείζονος συνθέσεως συμμετέχουν επίσης οι πρόεδροι των πενταμελών τμημάτων και άλλοι δικαστές, οι οποίοι ορίζονται σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στον κανονισμό διαδικασίας.

Το Δικαστήριο συνέρχεται ως τμήμα μείζονος συνθέσεως όταν το ζητεί ως διάδικος ένα κράτος μέλος ή ένα όργανο των Κοινοτήτων.

Το Δικαστήριο συνέρχεται εν ολομελείᾳ όταν εκδικάζει υποθέσεις, κατ' εφαρμογή του άρθρου 195, παράγραφος 2, του άρθρου 213, παράγραφος 2, του άρθρου 216 ή του άρθρου 247, παράγραφος 7 της Συνθήκης ΕΚ ή του άρθρου 107 Δ, παράγραφος 2, του άρθρου 126, παράγραφος 2, του άρθρου 129 ή του άρθρου 160 Β, παράγραφος 7 της Συνθήκης ΕΚΑΕ.

Εξάλλου, το Δικαστήριο, όταν εκτιμά ότι η υπόθεση την οποία εκδικάζει είναι εξαιρετικής σημασίας, δύναται, μετά την ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, να αποφασίσει να παραπέμψει την υπόθεση στην ολομέλεια.

Άρθρο 17

Το Δικαστήριο συνεδριάζει εγκύρως μόνον με περιττό αριθμό δικαστών.

Οι αποφάσεις των τμημάτων που αποτελούνται από τρεις ή πέντε δικαστές είναι έγκυρες μόνον εάν λαμβάνονται από τρεις δικαστές.

Οι αποφάσεις του τμήματος μείζονος συνθέσεως είναι έγκυρες μόνον εάν παρίστανται εννέα δικαστές.

Οι αποφάσεις της ολομελείας του Δικαστηρίου είναι έγκυρες μόνον εάν παρίστανται ένδεκα δικαστές.

Σε περίπτωση κωλύματος δικαστού ενός τμήματος, δύναται να καλείται δικαστής ενός άλλου τμήματος, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από τον κανονισμό διαδικασίας.

Άρθρο 18

Οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς δεν δύνανται να μετέχουν στην εκδίκαση υποθέσεως στην οποία είχαν προηγουμένως λάβει μέρος ως εκπρόσωποι, σύμβουλοι ή δικηγόροι ενός των διαδίκων, ή στην οποία εκλήθησαν να εκφέρουν γνώμη ως μέλη δικαστηρίου, επιτροπής ερεύνης ή υπό οποιαδήποτε άλλη ιδιότητα.

Εάν δικαστής ή γενικός εισαγγελεύς κρίνει ότι δεν δύναται, για ειδικό λόγο, να μετάσχει στην εκδίκαση ή την εξέταση ορισμένης υποθέσεως, το αναφέρει στον Πρόεδρο. Στην περίπτωση που ο Πρόεδρος κρίνει ότι δικαστής ή γενικός εισαγγελέας δεν πρέπει, για ειδικό λόγο, να μετάσχει στην εκδίκαση ή να προβεί σε προτάσεις σε ορισμένη υπόθεση, ειδοποιεί σχετικά τον ενδιαφερόμενο.

Σε περίπτωση δυσχέρειας κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, αποφασίζει το Δικαστήριο.

Οι διάδικοι δεν δύνανται, επικαλούμενοι είτε την ιδιαγένεια δικαστού είτε την απουσία, από το Δικαστήριο ή από τμήμα του, δικαστού της ιδιαγένειας τους, να ζητούν τη μεταβολή της συνθέσεως του Δικαστηρίου ή τμήματός του.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 19

Τα κράτη μέλη καθώς και τα όργανα των Κοινοτήτων αντιπροσωπεύονται ενώπιον του Δικαστηρίου από εκπρόσωπο που διορίζεται για κάθε υπόθεση· ο εκπρόσωπος δύναται να επικουρείται από σύμβουλο ή δικηγόρο.

Κατά τον ίδιο τρόπο εκπροσωπούνται και τα συμβαλλόμενα στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο κράτη, εκτός των κρατών μελών, καθώς και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ που προβλέπεται από την εν λόγω συμφωνία.

Οι λοιποί διάδικοι εκπροσωπούνται από δικηγόρο.

Μόνον ο δικηγόρος που έχει δικαίωμα παραστάσεως ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους ή άλλου κράτους συμβαλλόμενου στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, δικαιούται να εκπροσωπεί ή να επικουρεί διάδικο ενώπιον του Δικαστηρίου.

Οι εκπρόσωποι, σύμβουλοι και δικηγόροι παριστάμενοι ενώπιον του Δικαστηρίου απολαύουν των αναγκαίων δικαιωμάτων και εγγυήσεων για την ανεξάρτητη άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τους όρους που θα καθορισθούν από τον κανονισμό διαδικασίας.

Το Δικαστήριο απολαύει έναντι των συμβούλων και δικηγόρων, οι οποίοι παρίστανται ενώπιόν του, των εξουσιών που αναγνωρίζονται συνήθως επί του θέματος στα δικαστήρια, σύμφωνα με τους όρους που θα καθορισθούν από τον ίδιο κανονισμό.

Οι καθηγητές υπήκοοι των κρατών μελών, η νομοθεσία των οποίων τους αναγνωρίζει δικαίωμα παραστάσεως σε δικαστήριο, απολαύουν ενώπιον του Δικαστηρίου των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται από το παρόν άρθρο στους δικηγόρους.

Άρθρο 20

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου περιλαμβάνει δύο στάδια: την έγγραφη και την προφορική διαδικασία.

Η έγγραφη διαδικασία περιλαμβάνει τη γνωστοποίηση στους διαδίκους καθώς και στα όργανα των Κοινοτήτων οι αποφάσεις των οποίων προσβάλλονται, των αιτήσεων, υπομνημάτων, απαντήσεων και παρατηρήσεων και, ενδεχομένως, των αντικρούσεων, καθώς και όλων των προς υποστήριξη στοιχείων και εγγράφων ή των επισήμων αντιγράφων τους.

Οι γνωστοποιήσεις γίνονται επιμελεία του γραμματέως κατά τη σειρά και εντός των προθεσμιών που καθορίζει ο κανονισμός διαδικασίας.

Η προφορική διαδικασία περιλαμβάνει την ανάγνωση της εισηγήσεως του εισηγητού δικαστού, την υπό του Δικαστηρίου ακρόαση των εκπροσώπων, συμβούλων και δικηγόρων και των προτάσεων του γενικού εισαγγελέως, καθώς και, ενδεχομένως, την εξέταση των μαρτύρων και των πραγματογνωμόνων.

Το Δικαστήριο, όταν κρίνει ότι η υπόθεση δεν εγείρει κανένα νέο νομικό ζήτημα, και μετά την ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, δύναται να αποφασίσει ότι η υπόθεση θα εκδικασθεί χωρίς προτάσεις του γενικού εισαγγελέα.

Άρθρο 21

Το Δικαστήριο επιλαμβάνεται κατόπιν προσφυγής που κατατίθεται στον γραμματέα. Το έγγραφο της προσφυγής πρέπει να περιέχει το όνομα και την κατοικία του προσφεύγοντος και την ιδιότητα του υπογράφοντος, τον διάδικο ή τους διαδίκους κατά των οποίων η προσφυγή στρέφεται, το αντικείμενο της διαφοράς, τα αιτήματα και συνοπτική έκθεση των επικαλουμένων λόγων.

Το έγγραφο της προσφυγής πρέπει να συνοδεύεται, όπου απαιτείται, από την πράξη της οποίας ζητείται η ακύρωση ή, στην περίπτωση που αναφέρεται στο άρθρο 232 της Συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 148 της Συνθήκης EKAЕ, από έγγραφο που βεβαιώνει τη χρονολογία της κλήσεως που προβλέπεται σε αυτά τα άρθρα. Αν τα έγγραφα αυτά δεν είναι συνημμένα στο έγγραφο της προσφυγής, ο γραμματέυς καλεί τον ενδιαφερόμενο να τα προσκομίσει εντός ευλόγου προθεσμίας, χωρίς να δύναται να του αντιταχθεί το εκπρόθεσμο, σε περίπτωση που η κατάθεση γίνει μετά την πάροδο της προθεσμίας ασκήσεως της προσφυγής.

Άρθρο 22

Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 18 της Συνθήκης EKAЕ, το Δικαστήριο επιλαμβάνεται κατόπιν προσφυγής που απευθύνεται στον γραμματέα. Η προσφυγή πρέπει να περιέχει το όνομα και την κατοικία του προσφεύγοντος και την ιδιότητα του υπογράφοντος, μνεία της αποφάσεως κατά της οποίας ασκείται η προσφυγή, τους αντιδίκους, το αντικείμενο της διαφοράς, τα αιτήματα και συνοπτική έκθεση των επικαλουμένων λόγων.

Η προσφυγή πρέπει να συνοδεύεται από ακριβές αντίγραφο της προσβαλλομένης αποφάσεως της Επιτροπής Διαιτησίας.

Εάν το Δικαστήριο απορρίψει την προσφυγή, η απόφαση της Επιτροπής Διαιτησίας καθίσταται οριστική.

Εάν το Δικαστήριο ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής Διαιτησίας, η διαδικασία δύναται να επαναληφθεί, όπου απαιτείται, επιμελεία ενός των διαδίκων, ενώπιον της Επιτροπής Διαιτησίας. Η επιτροπή οφείλει επί των νομικών ζητημάτων να συμμορφώνεται προς την απόφαση του Δικαστηρίου.

Άρθρο 23

Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 35, παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΕ, στο άρθρο 234 της Συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 150 της Συνθήκης EKAЕ, η απόφαση του εθνικού δικαστηρίου που αναστέλλει τη διαδικασία και παραπέμπει στο Δικαστήριο, κοινοποιείται προς αυτό επιμελεία του εθνικού δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται, εν συνεχείᾳ, επιμελεία του γραμματέως του Δικαστηρίου, στους ενδιαφερομένους διαδίκους, στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή, καθώς και στο Συμβούλιο ή την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, εάν έχουν εκδώσει την πράξη το κύρος ή η ερμηνεία της οποίας αμφισβητείται, και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, εάν η πράξη το κύρος ή η ερμηνεία της οποίας αμφισβητείται, έχει εκδοθεί από κοινού από τα δύο αυτά όργανα.

Εντός προθεσμίας δύο μηνών από την τελευταία αυτή κοινοποίηση, οι διάδικοι, τα κράτη μέλη, η Επιτροπή και, ενδεχομένως, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, έχουν το δικαίωμα να καταδέτουν στο Δικαστήριο υπομνήματα ή έγγραφες παρατηρήσεις.

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 234 της Συνθήκης ΕΚ, η απόφαση του εθνικού δικαστηρίου κοινοποιείται, επιπλέον, επιμελεία του γραμματέως του Δικαστηρίου, στα συμβαλλόμενα στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο κράτη, εκτός των κρατών μελών, καθώς και στην Εποπτεύουσα Αρχή της EZΕΣ που προβλέπεται από την εν λόγω συμφωνία· τα κράτη αυτά και η Εποπτεύουσα Αρχή της EZΕΣ έχουν το δικαίωμα, εντός προθεσμίας δύο μηνών από της κοινοποίησεως και οσάκις υφίσταται σχέση με έναν από τους τομείς εφαρμογής της συμφωνίας, να καταδέτουν στο Δικαστήριο υπομνήματα ή έγγραφες παρατηρήσεις.

Άρθρο 24

Το Δικαστήριο δύναται να ζητεί από τους διαδίκους να προσκομίζουν κάθε έγγραφο και να παρέχουν κάθε πληροφορία που επιθυμεί. Σε περίπτωση αρνήσεως, προβαίνει στη σχετική διαπίστωση.

Το Δικαστήριο δύναται επίσης να ζητεί από τα κράτη μέλη και τα όργανα που δεν είναι διάδικοι, κάθε πληροφορία που κρίνει αναγκαία για τους σκοπούς της δίκης.

Άρθρο 25

Το Δικαστήριο δύναται οποτεδήποτε να αναθέτει πραγματογνωμοσύνη σε οποιοδήποτε πρόσωπο, σώμα, γραφείο, επιτροπή ή όργανο της εκλογής του.

Άρθρο 26

Οι μάρτυρες εξετάζονται σύμφωνα με τους όρους που θα καθορισθούν από τον κανονισμό διαδικασίας.

Άρθρο 27

Το Δικαστήριο έχει, έναντι των μη εμφανιζομένων μαρτύρων, τις εξουσίες που γενικώς αναγνωρίζονται επί του θέματος στα δικαστήρια και δύναται να επιβάλει χρηματικές κυρώσεις, σύμφωνα με τους όρους που θα καθορισθούν από τον κανονισμό διαδικασίας.

Άρθρο 28

Οι μάρτυρες και οι πραγματογνώμονες δύνανται να εξετάζονται αφού ορκισθούν κατά τον τύπο που καθορίζεται από τον κανονισμό διαδικασίας ή κατά τον τρόπο που προβλέπει η εθνική νομοθεσία του μάρτυρος ή του πραγματογνώμονος.

Άρθρο 29

Το Δικαστήριο δύναται να διατάσσει την εξέταση μάρτυρος ή πραγματογνώμονος από τη δικαστική αρχή της κατοικίας του.

Η σχετική απόφαση απευθύνεται προς εκτέλεση στην αρμόδια δικαστική αρχή σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό διαδικασίας. Τα έγγραφα που συντάσσονται κατά την εκτέλεση της αποφάσεως αυτής, αποστέλλονται στο Δικαστήριο σύμφωνα με τους αυτούς όρους.

Το Δικαστήριο φέρει τα έξοδα, με την επιφύλαξη να τα καταλογίσει, ενδεχομένως, σε βάρος των διαδίκων.

Άρθρο 30

Τα κράτη μέλη θεωρούν κάθε παράβαση του όρκου των μαρτύρων και των πραγματογνωμόνων ως έγκλημα αντίστοιχο με εκείνο που διαπράττεται ενώπιον εθνικού πολιτικού δικαστηρίου. Βάσει καταγγελίας του Δικαστηρίου, διώκουν τους δράστες του εγκλήματος αυτού ενώπιον του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου.

'Αρθρο 31

Η συνεδρίαση είναι δημόσια, εκτός αν το Δικαστήριο αποφασίσει άλλως, αυτεπαγγέλτως ή αιτήσει των διαδίκων, για σοβαρούς λόγους.

'Αρθρο 32

Το Δικαστήριο, κατά τη διάρκεια της συζητήσεως, δύναται να εξετάζει τους πραγματογνώμονες, τους μάρτυρες, καθώς και τους ίδιους τους διαδίκους. Πάντως, οι τελευταίοι δύνανται να παρίστανται μόνον διά του πληρεξουσίου τους.

'Αρθρο 33

Για κάθε συνεδρίαση τηρούνται πρακτικά, που υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τον γραμματέα.

'Αρθρο 34

Το πινάκιο των συνεδριάσεων καταρτίζεται από τον Πρόεδρο.

'Αρθρο 35

Οι διασκέψεις του Δικαστηρίου είναι και παραμένουν μυστικές.

'Αρθρο 36

Οι αποφάσεις είναι αιτιολογημένες. Αναφέρουν τα ονόματα των δικαστών που ἔλαβαν μέρος στη διάσκεψη.

'Αρθρο 37

Οι αποφάσεις υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τον γραμματέα. Απαγγέλλονται σε δημόσια συνεδρίαση.

'Αρθρο 38

Το Δικαστήριο αποφασίζει για τα έξοδα.

'Αρθρο 39

Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου δύναται να αποφασίζει, με συνοπτική διαδικασία, η οποία παρεκκλίνει, κατά το αναγκαίο μέτρο, από ορισμένους κανόνες που περιέχονται στον παρόντα Οργανισμό και η οποία θα καθορισθεί από τον κανονισμό διαδικασίας, επί αιτήσεως αναβολής σύμφωνα με το άρθρο 242 της Συνθήκης EK και το άρθρο 157 της Συνθήκης EKAЕ, λήψεως προσωρινών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 243 της Συνθήκης EK ή το άρθρο 158 της Συνθήκης EKAЕ, ή αναστολής της αναγκαστικής εκτελέσεως σύμφωνα με το άρθρο 256, τέταρτο εδάφιο της Συνθήκης EK ή το άρθρο 164, τρίτο εδάφιο της Συνθήκης EKAЕ.

Σε περίπτωση κωλύματος, ο Πρόεδρος αναπληρώνεται από άλλον δικαστή σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από τον κανονισμό διαδικασίας.

Η απόφαση που εκδίδεται από τον Πρόεδρο ή από τον αναπληρωτή του, έχει προσωρινό χαρακτήρα και ουδόλως προδικάζει την απόφαση του Δικαστηρίου επί της κυρίας υποθέσεως.

Άρθρο 40

Τα κράτη μέλη και τα όργανα των Κοινοτήτων δύνανται να παρεμβαίνουν στις διαφορές που υποβάλλονται στο Δικαστήριο.

Το ίδιο δικαίωμα ανήκει σε κάθε άλλο πρόσωπο το οποίο έχει συμφέρον στην επίλυση της διαφοράς που έχει υποβληθεί στο Δικαστήριο, εκτός των διαφορών μεταξύ κρατών μελών, μεταξύ οργάνων των Κοινοτήτων ή μεταξύ κρατών μελών, αφενός, και οργάνων των Κοινοτήτων, αφετέρου.

Υπό την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου, τα συμβαλλόμενα στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο κράτη, εκτός των κρατών μελών, καθώς και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ που προβλέπεται από την εν λόγω συμφωνία, δύνανται να παρεμβαίνουν στις διαφορές που υποβάλλονται στο Δικαστήριο, όταν οι διαφορές αυτές αφορούν έναν από τους τομείς εφαρμογής της εν λόγω συμφωνίας.

Η παρέμβαση έχει ως αντικείμενο την υποστήριξη των αιτημάτων του ενός των διαδίκων.

Άρθρο 41

Όταν ο διάδικος κατά του οποίου στρέφεται η προσφυγή, αν και έχει κληθεί κανονικά, δεν καταθέσει έγγραφες προτάσεις, η απόφαση εκδίδεται ερήμην του. Η απόφαση υπόκειται σε ανακοπή εντός προθεσμίας ενός μηνός από της κοινοποιήσεώς της. Η ανακοπή δεν αναστέλλει την εκτέλεση της ερήμην αποφάσεως, εκτός αντιθέτου αποφάσεως του Δικαστηρίου.

Άρθρο 42

Τα κράτη μέλη, τα όργανα των Κοινοτήτων και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύνανται, στις περιπτώσεις και σύμφωνα με τους όρους που θα καθορισθούν από τον κανονισμό διαδικασίας, να ασκούν τριτανακοπή κατά των αποφάσεων που εξεδόθησαν χωρίς να έχουν προσεπικληθεί, εάν οι αποφάσεις αυτές θίγουν τα δικαιώματά τους.

Άρθρο 43

Το Δικαστήριο, σε περίπτωση αμφιβολίας για την έννοια και την έκταση των αποτελεσμάτων αποφάσεως, είναι αρμόδιο για την ερμηνεία της, μετά από αίτηση διαδίκου ή οργάνου των Κοινοτήτων που έχουν έννομο συμφέρον προς τούτο.

Άρθρο 44

Η αναθεώρηση της αποφάσεως δύνανται να ζητείται από το Δικαστήριο εφόσον γίνει γνωστό γεγονός αποφασιστικής σημασίας το οποίο ήταν άγνωστο στο Δικαστήριο και στον διάδικο που ζητεί την αναθεώρηση, πριν από την έκδοση της αποφάσεως.

Η διαδικασία της αναθεωρήσεως αρχίζει με την απόφαση του Δικαστηρίου που διαπιστώνει ρητώς την ύπαρξη του γεγονότος, αναγνωρίζει τα χαρακτηριστικά που επιτρέπουν την έναρξη της διαδικασίας αναθεωρήσεως και κηρύσσει γι' αυτόν το λόγο παραδεκτή την αίτηση.

Αίτηση αναθεωρήσεως δεν δύναται να υποβάλλεται μετά την πάροδο προθεσμίας δέκα ετών από της εκδόσεως της αποφάσεως.

Άρθρο 45

Οι προθεσμίες λόγω αποστάσεως θα ορισθούν από τον κανονισμό διαδικασίας.

Απώλεια δικαιώματος λόγω παρόδου των προθεσμιών δεν δύναται να αντιτάσσεται, όταν ο ενδιαφερόμενος αποδεικνύει την ύπαρξη τυχαίου συμβάντος ή ανωτέρας βίας.

Άρθρο 46

Αξιώσεις κατά των Κοινοτήτων στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης παραγράφονται μετά πέντε έτη από της επελεύσεως του ζημιογόνου γεγονότος. Η παραγραφή διακόπτεται είτε διά της προσφυγής που υποβάλλεται στο Δικαστήριο, είτε διά της προηγουμένης αιτήσεως που ο ζημιωθείς απευθύνει στο αρμόδιο όργανο των Κοινοτήτων. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η προσφυγή πρέπει να κατατίθεται εντός της προθεσμίας των δύο μηνών που προβλέπεται στο άρθρο 230 της Συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 146 της Συνθήκης ΕΚΑΕ· εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 232, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 148, δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης ΕΚΑΕ, ανάλογα με την περίπτωση.

ΤΙΤΛΟΣ IV**ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ****Άρθρο 47**

Τα άρθρα 2 μέχρι 8, τα άρθρα 14 και 15, το άρθρο 17, πρώτο, δεύτερο, τέταρτο και πέμπτο εδάφιο και το άρθρο 18 εφαρμόζονται και στο Πρωτοδικείο και τα μέλη του. Ο όρκος που προβλέπεται στο άρθρο 2 δίδεται ενώπιον του Δικαστηρίου, το οποίο λαμβάνει τις αποφάσεις που αναφέρονται στα άρθρα 3, 4 και 6, αφού ζητήσει τη γνώμη του Πρωτοδικείου.

Το άρθρο 3, τέταρτο εδάφιο, και τα άρθρα 10, 11 και 14, εφαρμόζονται αναλόγως και στον γραμματέα του Πρωτοδικείου.

Άρθρο 48

Το Πρωτοδικείο αποτελείται από δεκαπέντε δικαστές.

Άρθρο 49

Τα μέλη του Πρωτοδικείου δύνανται να καλούνται να ασκήσουν καθήκοντα γενικού εισαγγελέα.

Ο γενικός εισαγγελέας διατυπώνει δημόσια, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία, αιτιολογημένες προτάσεις επί ορισμένων υποθέσεων που έχουν υποβληθεί στο Πρωτοδικείο, προκειμένου να το συνδράμει στην εκπλήρωση του έργου του.

Τα κριτήρια επιλογής των υποθέσεων, καθώς και ο τρόπος διορισμού των γενικών εισαγγελέων, καθορίζονται από τον κανονισμό διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

Το μέλος του Πρωτοδικείου το οποίο κλήθηκε να ασκήσει τα καθήκοντα γενικού εισαγγελέα σε μία υπόθεση, δεν επιτρέπεται να συμμετάσχει στην λήψη αποφάσεως επί της υποθέσεως αυτής.

Άρθρο 50

Το Πρωτοδικείο συνεδριάζει κατά τμήματα, αποτελούμενα από τρεις και πέντε δικαστές. Οι δικαστές εκλέγουν μεταξύ τους, τους προέδρους των τμημάτων. Οι πρόεδροι των πενταμελών τμημάτων εκλέγονται για τρία έτη. Η θητεία τους μπορεί να ανανεωθεί μία φορά.

Ο κανονισμός διαδικασίας καθορίζει τη σύνθεση των τμημάτων και την ανάθεση των υποθέσεων σε αυτά. Σε ορισμένες υποθέσεις, που ορίζονται από τον κανονισμό διαδικασίας, το Πρωτοδικείο μπορεί να συνέρχεται εν ολομελείᾳ ή με μονομελή σύνθεση.

Ο κανονισμός διαδικασίας μπορεί επίσης να προβλέπει ότι το Πρωτοδικείο συνέρχεται ως τμήμα μείζονος συνθέσεως στις περιπτώσεις και σύμφωνα με τους όρους που αυτός προσδιορίζει.

Άρθρο 51

Κατ' εξαίρεση από τον κανόνα του άρθρου 225, παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 140 Α, παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, οι προσφυγές που ασκούνται από τα κράτη μέλη, τα όργανα των Κοινοτήτων και από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, υπάγονται στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου.

Άρθρο 52

Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου και ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου καθορίζουν από κοινού τις προϋποθέσεις και τον τρόπο με τον οποίο οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό του Δικαστηρίου παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο Πρωτοδικείο για τη διασφάλιση της λειτουργίας του. Ορισμένοι υπάλληλοι ή μέλη του λοιπού προσωπικού υπάγονται στον γραμματέα του Πρωτοδικείου υπό την εποπτεία του Προέδρου του Πρωτοδικείου.

Άρθρο 53

Η διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου διέπεται από τον Τίτλο III.

Η διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου προσδιορίζεται και συμπληρώνεται, εφόσον παρίσταται ανάγκη, από τον κανονισμό διαδικασίας του. Ο κανονισμός διαδικασίας μπορεί να προβλέπει παρεκκλίσεις από το άρθρο 40, τέταρτο εδάφιο και από το άρθρο 41, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες των διαφορών που εμπίπτουν στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας.

Κατά παρεκκλιση από το άρθρο 20, τέταρτο εδάφιο, ο γενικός εισαγγελέας μπορεί να αναπτύσσει τις αιτιολογημένες προτάσεις του εγγράφως.

Άρθρο 54

Εάν προσφυγή ή άλλο διαδικαστικό έγγραφο, απευθυνόμενο στο Πρωτοδικείο, κατατεθεί εκ παραδρομής στον γραμματέα του Δικαστηρίου, διαβιβάζεται αμελλητί από αυτόν στον γραμματέα του Πρωτοδικείου· ομοίως, εάν προσφυγή ή άλλο διαδικαστικό έγγραφο, απευθυνόμενο στο Δικαστήριο, κατατεθεί εκ παραδρομής στον γραμματέα του Πρωτοδικείου, διαβιβάζεται αμελλητί από αυτόν στον γραμματέα του Δικαστηρίου.

Εάν το Πρωτοδικείο κρίνει ότι δεν είναι αρμόδιο να εκδικάσει προσφυγή που υπάγεται στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, την παραπέμπει στο Δικαστήριο· ομοίως, εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόδιο για την εκδίκαση της προσφυγής είναι το Πρωτοδικείο, την παραπέμπει σε αυτό, το οποίο δεν μπορεί σε τέτοια περίπτωση να κρίνει ότι είναι αναρμόδιο.

Εάν ενώπιον του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου εκκρεμούν υποθέσεις που έχουν το ίδιο αντικείμενο, θέτουν το ίδιο ζήτημα ερμηνείας ή αμφισβήτησην το κύρος της ίδιας πράξης, το Πρωτοδικείο μπορεί, μετά από ακρόαση των διαδίκων, να αναστέλλει τη διαδικασία μέχρις ότου εκδοθεί η απόφαση του Δικαστηρίου. Εάν πρόκειται για προσφυγές με αίτημα την ακύρωση της ίδιας πράξης, το Πρωτοδικείο μπορεί επίσης να απεκδύεται της αρμοδιότητάς του, ώστε να αποφανθεί το Δικαστήριο επί του αιτήματος. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο παρόν εδάφιο, το Δικαστήριο μπορεί επίσης να αποφασίζει την αναστολή της διαδικασίας η οποία εκκρεμεί ενώπιον του· στην περίπτωση αυτή, συνεχίζεται η διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου.

Άρθρο 55

Οι οριστικές αποφάσεις του Πρωτοδικείου, οι αποφάσεις που επιλύουν εν μέρει τη διαφορά ως προς την ουσία και οι αποφάσεις που επιλύουν δικονομικό ζήτημα που αφορά ένσταση αναρμοδιότητας ή απαραδέκτου, κοινοποιούνται από τον γραμματέα του Πρωτοδικείου σε όλους τους διαδίκους καθώς και σε όλα τα κράτη μέλη και τα όργανα των Κοινοτήτων, ακόμη και αν δεν παρενέβησαν στη δίκη ενώπιον του Πρωτοδικείου.

Άρθρο 56

Κατά των οριστικών αποφάσεων του Πρωτοδικείου, καθώς και κατά των αποφάσεων που επιλύουν εν μέρει τη διαφορά ως προς την ουσία ή επιλύουν δικονομικό ζήτημα που αφορά ένσταση αναρμοδιότητας ή απαραδέκτου, μπορεί να ασκηθεί αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, σε δύο μήνες από της κοινοποίησεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Η αναίρεση αυτή μπορεί να ασκηθεί από τον εν άλω ή εν μέρει ηττηθέντα διάδικο. Οι παρεμβαίνοντες, εξαιρέσει των κρατών μελών και των οργάνων των Κοινοτήτων, δεν μπορούν πάντως να ασκήσουν αναίρεση, εκτός εάν η απόφαση του Πρωτοδικείου τους θίγει απ' ευθείας.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις δικών μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους, αναίρεση μπορούν να ασκήσουν και τα κράτη μέλη και τα όργανα των Κοινοτήτων που δεν παρενέβησαν στη δίκη ενώπιον του Πρωτοδικείου. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη και τα όργανα ευρίσκονται στην ίδια ακριβώς θέση με τα κράτη μέλη ή τα όργανα που παρενέβησαν πρωτοδίκως.

Άρθρο 57

Κάθε πρόσωπο η αίτηση παρεμβάσεως του οποίου απορρίφθηκε από το Πρωτοδικείο μπορεί να ασκήσει αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο εβδομάδων από της κοινοποίησεως της απορριπτικής αποφάσεως.

Οι διάδικοι μπορούν να ασκήσουν αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου κατά των αποφάσεων του Πρωτοδικείου που εκδόθηκαν με βάση τα άρθρα 242 ή 243 ή το άρθρο 256, τέταρτο εδάφιο της Συνθήκης ΕΚ ή με βάση τα άρθρα 157 ή 158 ή το άρθρο 164, τρίτο εδάφιο της Συνθήκης ΕΚΑΕ, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησεώς τους.

Η αναίρεση που προβλέπεται στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου, εκδικάζεται με τη διαδικασία του άρθρου 39.

Άρθρο 58

Η αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Δικαστηρίου περιορίζεται σε νομικά ζητήματα. Ως λόγοι αναιρέσεως επιτρέπεται να προβάλλονται αναρμοδιότητα του Πρωτοδικείου, πλημμέλειες κατά την ενώπιον του διαδικασία που θίγουν τα συμφέροντα του αναιρεσιόντος και παραβίαση του κοινοτικού δικαίου από το Πρωτοδικείο.

Αναίρεση δεν χωρεί αποκλειστικά για τον καταλογισμό και το ύψος της δικαστικής δαπάνης.

Άρθρο 59

Σε περίπτωση ασκήσεως αναιρέσεως κατά αποφάσεως του Πρωτοδικείου, η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου περιλαμβάνει δύο στάδια: την έγγραφη και την προφορική διαδικασία. Το Δικαστήριο, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό διαδικασίας, και μετά την ακρόαση του γενικού εισαγγελέα και των διαδίκων, μπορεί να αποφασίζει χωρίς προφορική διαδικασία.

Άρθρο 60

Με την επιφύλαξη των άρθρων 242 και 243 της Συνθήκης ΕΚ και των άρθρων 157 και 158 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, η άσκηση αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 244 της Συνθήκης ΕΚ και το άρθρο 159 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, οι αποφάσεις του Πρωτοδικείου με τις οποίες ακυρώνεται κανονισμός, δεν επιφέρουν αποτελέσματα παρά μόνον από της λήξεως της προδεσμίας που αναφέρεται στο άρθρο 56, πρώτο εδάφιο του παρόντος Οργανισμού ή, αν έχει ασκηθεί αναίρεση εντός της προδεσμίας αυτής, από της απορρίψεώς της, με την επιφύλαξη πάντως της δυνατότητας του διαδίκου να καταδέσει ενώπιον του Δικαστηρίου, δυνάμει των άρθρων 242 και 243 της Συνθήκης ΕΚ ή των άρθρων 157 και 158 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, αίτηση αναστολής των αποτελεσμάτων του ακυρωθέντος κανονισμού ή λήψεως κάθε άλλου προσωρινού μέτρου.

Άρθρο 61

Εάν η αναίρεση κριθεί βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Πρωτοδικείου. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί είτε το ίδιο να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να την αναπέμψει στο Πρωτοδικείο για να την κρίνει.

Σε περίπτωση αναπομπής, το Πρωτοδικείο δεσμεύεται ως προς τα νομικά ζητήματα που έχουν επιλυθεί με την απόφαση του Δικαστηρίου.

Εάν η αναίρεση που άσκησε κράτος μέλος ή όργανο των Κοινοτήτων που δεν παρενέβη στη δίκη ενώπιον του Πρωτοδικείου κριθεί βάσιμη, το Δικαστήριο μπορεί, εάν το κρίνει αναγκαίο, να ορίσει εκείνα τα αποτελέσματα της αποφάσεως του Πρωτοδικείου, η οποία αναιρείται, τα οποία θεωρούνται ότι διατηρούν την ισχύ τους έναντι των διαδίκων.

Άρθρο 62

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 225, παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 140 A, παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, ο πρώτος γενικός εισαγγελέας μπορεί, εφόσον κρίνει ότι υφίσταται σοβαρός κίνδυνος να θίγει η ενότητα ή η συνοχή του κοινοτικού δικαίου, να προτείνει στο Δικαστήριο να επανεξετάσει την απόφαση του Πρωτοδικείου.

Η πρόταση πρέπει να υποβάλλεται εντός μηνός από της εκδόσεως της αποφάσεως του Πρωτοδικείου. Το Δικαστήριο αποφασίζει, εντός μηνός από της υποβολής της προτάσεως του πρώτου γενικού εισαγγελέα, εάν συντρέχει λόγος να επανεξετασθεί ή όχι η απόφαση.

ΤΙΤΛΟΣ Β
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

'Αρθρο 63

Οι κανονισμοί διαδικασίας του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου περιέχουν όλες τις αναγκαίες διατάξεις για την εφαρμογή και τη συμπλήρωση του παρόντος Οργανισμού, κατά το αναγκαίο μέτρο.

'Αρθρο 64

Έως ότου θεσπισθούν στον παρόντα Οργανισμό κανόνες για το γλωσσικό καθεστώς που εφαρμόζεται στο Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις του κανονισμού διαδικασίας του Δικαστηρίου και του κανονισμού διαδικασίας του Πρωτοδικείου όσον αφορά το γλωσσικό καθεστώς. Κάθε τροποποίηση ή κατάργηση των διατάξεων αυτών πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται για την τροποποίηση του παρόντος Οργανισμού.

**Γ. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΑΡΤΩΝΤΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ**

**Πρωτόκολλο σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της Συνθήκης
ΕΚΑΧ και με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα**

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ρυθμίσουν ορισμένα θέματα που αφορούν τη λήξη της ισχύος της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος (ΕΚΑΧ),

ΘΕΛΟΝΤΑΣ να μεταβιβάσουν την κυριότητα των πόρων της ΕΚΑΧ στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι είναι σκόπιμο να χρησιμοποιηθούν αυτοί οι πόροι για την έρευνα στους τομείς που είναι σχετικοί με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα και, συνεπώς, ότι είναι ανάγκη να προβλεφθούν προς τούτο ορισμένοι ειδικοί κανόνες,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ τις ακόλουθες διατάξεις, οι οποίες προσαρτώνται στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας:

Άρθρο 1

1. Όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού της ΕΚΑΧ, όπως έχουν στις 23 Ιουλίου 2002, μεταβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα από τις 24 Ιουλίου 2002.

2. Με την επιφύλαξη κάθε αύξησης ή μείωσης που μπορεί να επέλθει ως αποτέλεσμα πράξεων εκκαθάρισης, η καθαρή αξία των στοιχείων αυτών, όπως εμφανίζονται στον ισολογισμό της ΕΚΑΧ στις 23 Ιουλίου 2002, θεωρείται ως περιουσιακό στοιχείο που προορίζεται για την έρευνα στους τομείς τους σχετικούς με τη βιομηχανία του άνθρακα και του χάλυβα, αναφέρεται δε ως «ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση». Μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, το περιουσιακό στοιχείο αποκαλείται «Πόροι του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και το Χάλυβα».

3. Τα έσοδα από το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο, τα οποία αποκαλούνται «Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα», διατίθενται αποκλειστικά για την έρευνα, στους τομείς τους σχετικούς με τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, εκτός του προγράμματος-πλαισίου έρευνας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου και των πράξεων που εκδίδονται βάσει αυτού.

Άρθρο 2

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θεσπίζει όλες τις αναγκαίες διατάξεις εφαρμογής του παρόντος Πρωτοκόλλου, καθώς και τις βασικές αρχές και τις κατάλληλες διαδικασίες λήψεως αποφάσεων, ιδίως για την έγκριση των πολυετών δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση του περιουσιακού στοιχείου του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και το Χάλυβα και των τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών για το ερευνητικό πρόγραμμα του Ταμείου αυτού.

'Αρθρο 3

Εκτός αντιμέτων διατάξεων του παρόντος Πρωτοκόλλου και των πράξεων που εκδίδονται βάσει αυτού, εφαρμόζονται οι διατάξεις της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

'Αρθρο 4

Το παρόν Πρωτόκολλο εφαρμόζεται από τις 24 Ιουλίου 2002.

Πρωτόκολλο σχετικά με το άρθρο 67 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

ΤΑ ΥΨΗΛΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ στην ακόλουθη διάταξη, η οποία προσαρτάται στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας:

'Άρθρο μόνο

Από 1ης Μαΐου 2004, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, προκειμένου για τη λήψη των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 66 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

ΤΕΛΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, η οποία συγκλήθηκε στις Βρυξέλλες στις 14 Φεβρουαρίου 2000 για να θεσπίσει με κοινή συμφωνία τις τροποποιήσεις που πρέπει να γίνουν στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στις Συνθήκες περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος, αντιστοίχως, καθώς και σε ορισμένες συναφείς Πράξεις, εξέδωσε τα ακόλουθα κείμενα:

I. Συνθήκη της Νίκαιας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς Πράξεις

II. Πρωτόκολλα

- A. Πρωτόκολλο το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
  - Πρωτόκολλο για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- B. Πρωτόκολλο το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.
  - Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου
- C. Πρωτόκολλα τα οποία προσαρτώνται στη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
  - Πρωτόκολλο σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της Συνθήκης ΕΚΑΧ και με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα
  - Πρωτόκολλο σχετικά με το άρθρο 67 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η διάσκεψη υιοθέτησε τις δηλώσεις οι οποίες απαριθμούνται κατωτέρω και προσαρτώνται στην παρούσα τελική πράξη:

1. Δήλωση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας
2. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 31, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση
3. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 10 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
4. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 21, τρίτο εδάφιο της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
5. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 67 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
6. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 100 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
7. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 111 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
8. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 137 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

9. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 175 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
10. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 181 Α της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
11. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 191 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
12. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 225 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
13. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 225, παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
14. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 225, παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
15. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 225, παράγραφος 3 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
16. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 225 Α της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
17. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 229 Α της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
18. Δήλωση σχετικά με το Ελεγκτικό Συνέδριο
19. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 10.6 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας
20. Δήλωση σχετικά με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
21. Δήλωση σχετικά με το κατώτατο όριο της ειδικής πλειοψηφίας και τον αριθμό των ψήφων της μειοψηφίας αρνησικυρίας στη διευρυμένη Ένωση
22. Δήλωση σχετικά με τον τόπο συνόδου των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων
23. Δήλωση σχετικά με το μέλλον της Ένωσης
24. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της Συνθήκης ΕΚΑΧ και με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και το Χάλυβα.

Η διάσκεψη έλαβε υπό σημείωση τις δηλώσεις οι οποίες απαριθμούνται κατωτέρω και προσαρτώνται στην παρούσα Τελική Πράξη

1. Δήλωση του Λουξεμβούργου
2. Δήλωση της Ελλάδος, της Ισπανίας και της Πορτογαλίας σχετικά με το άρθρο 161 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
3. Δήλωση της Δανίας, της Γερμανίας, των Κάτω Χωρών και της Αυστρίας σχετικά με το άρθρο 161 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Hecho en Niza, el veintiséis de febrero de dos mil uno.

Udfærdiget i Nice, den seksogtyvende februar to tusind og et.

Geschehen zu Nizza am sechsundzwanzigsten Februar zweitausendeins.

Έγινε στη Νίκαια, στις είκοσι έξι Φεβρουαρίου του έτους δύο χιλιάδες ένα.

Done at Nice this twenty-sixth day of February in the year two thousand and one.

Fait à Nice, le vingt-six février de l'an deux mil un.

Arna dhéanamh in Nice ar an séú lá is fiche d'Fheabhra sa bhliain dhá mhíle is a haon.

Fatto a Nizza, addì ventisei febbraio duemilauno.

Gedaan te Nice, de zesentwintigste februari tweeduizend en een.

Feito em Nice, em vinte e seis de Fevereiro de dois mil e um.

Tehny Nizzassa kahdentalenakymmenenentenäkuudentena helmikuuta 2001.

Utfärdat i Nice den tjugosjätte februari år tjugohundraett.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges
 Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen
 Für Seine Majestät den König der Belgier

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

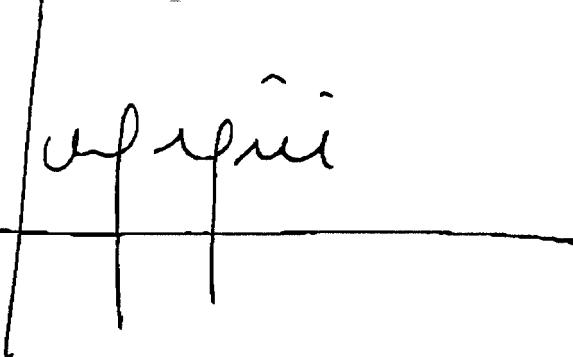
Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Hennes Majestæt Danmarks Dronning

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Por Su Majestad el Rey de España

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Juan Carlos". It is written over two horizontal lines: a vertical line on the left and a longer horizontal line extending to the right.

Pour le Président de la République française

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Jacques Chirac". It is written over two horizontal lines: a vertical line on the left and a longer horizontal line extending to the right.

1

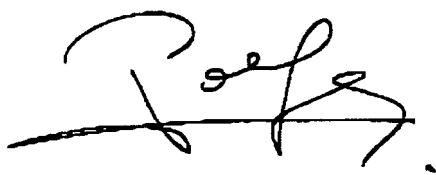
Thar ceann Uachtarán na hÉireann
For the President of Ireland

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Bertie Ahern". It is written over two horizontal lines: a vertical line on the left and a longer horizontal line extending to the right.

Per il Presidente della Repubblica italiana

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Romano Prodi". It is written over two horizontal lines: a vertical line on the left and a longer horizontal line extending to the right.

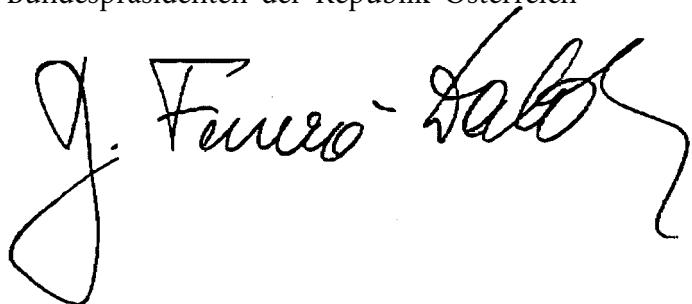
Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

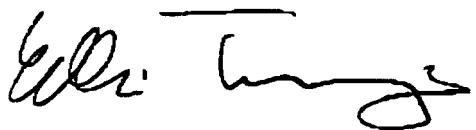
Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich

Pelo Presidente da República Portuguesa

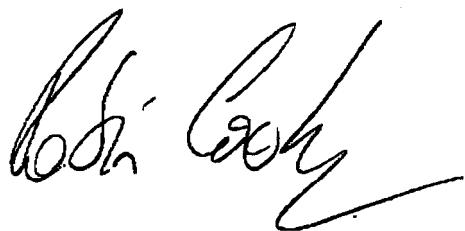
Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President

För Hans Majestät Konungen av Sverige

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom
of Great Britain and Northern Ireland

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΥΙΟΘΕΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ

1. Δήλωση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας

Σύμφωνα με τα κείμενα που εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (έκθεση της Προεδρίας και τα παραπτήματά της), ο στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να καταστεί γρήγορα επιχειρησιακή. Για το σκοπό αυτό, θα ληφθεί απόφαση από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το συντομότερο δυνατόν εντός του 2001 και, το αργότερο, από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λάκεν/Βρυξέλλων, βάσει των υφισταμένων διατάξεων της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνεπώς, η έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Νίκαιας δεν αποτελεί προϋπόθεση.

2. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 31, παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει ότι:

- η απόφαση για τη δημιουργία μιας μονάδας που αποτελείται από εισαγγελείς, δικαστές ή αξιωματικούς αστυνομίας που έχουν ανάλογες αρμοδιότητες, αποσπώμενους από κάθε κράτος μέλος (Eurojust), με έργο να διευκολύνουν το σωστό συντονισμό των εθνικών διωκτικών αρχών και να υποστηρίζουν τις έρευνες σχετικά με την οργανωμένη εγκληματικότητα, είχε προβλεφθεί στα συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε της 15ης και 16ης Οκτωβρίου 1999,
- το ευρωπαϊκό δικαστικό δίκτυο δημιουργήθηκε με την κοινή δράση 98/428/ΔΕΥ που θεσπίσθηκε από το Συμβούλιο στις 29 Ιουνίου 1998 (ΕΕ L 191 της 7.7.1998, σ. 4).

3. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 10 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει ότι η υποχρέωση πιστής συνεργασίας, που εκφράζεται στο άρθρο 10 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και διέπει τις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών και των κοινοτικών οργάνων, διέπει επίσης τις σχέσεις μεταξύ των ίδιων των κοινοτικών οργάνων. Όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ των οργάνων, όταν κρίνεται αναγκαία η διευκόλυνση της εφαρμογής των διατάξεων της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, στο πλαίσιο της εν λόγω υποχρέωσης πιστής συνεργασίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή μπορούν να συνάπτουν διοργανικές συμφωνίες. Οι συμφωνίες αυτές δεν μπορούν να τροποποιούν ούτε να συμπληρώνουν τις διατάξεις της Συνθήκης και μπορούν να συνάπτονται μόνον κατόπιν συμφωνίας αυτών των τριών οργάνων.

4. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 21, τρίτο εδάφιο της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η Διάσκεψη καλεί τα όργανα και τους οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 21, τρίτο εδάφιο, ή στο άρθρο 7, να μεριμνούν ώστε η απάντηση που οφείλεται σε οποιαδήποτε γραπτή αίτηση πολίτη της Ένωσης να του αποστέλλεται εντός ευλόγου προθεσμίας.

5. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 67 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν ότι το Συμβούλιο, στην απόφαση που καλείται να λάβει δυνάμει του άρθρου 67, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση:

- θα αποφασίσει να αποφαίνεται, από 1ης Μαΐου 2004, με τη διαδικασία του άρθρου 251 προκειμένου για τη θέσπιση των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 62, σημείο 3) και στο άρθρο 63, σημείο 3), υπό β),
- θα αποφασίσει να αποφαίνεται με τη διαδικασία του άρθρου 251 προκειμένου για τη θέσπιση των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 62, σημείο 2), υπό α), από την ημερομηνία κατά την οποία θα επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με το πεδίο εφαρμογής των μέτρων που αφορούν τη διέλευση των προσώπων από τα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών.

Το Συμβούλιο θα προσπαθήσει, εξάλλου, να καταστήσει τη διαδικασία του άρθρου 251 εφαρμοστέα, από την 1η Μαΐου 2004 ή το συντομότερο δυνατόν μετά την ημερομηνία αυτή, στους άλλους τομείς που καλύπτονται από τον Τίτλο IV ή σε ορισμένους από αυτούς.

6. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 100 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει ότι οι αποφάσεις για θέματα χρηματοδοτικής ενίσχυσης, όπως προβλέπονται στο άρθρο 100 και οι οποίες είναι συμβατές προς τον κανόνα του «no bail-out» που καθιερώνεται στο άρθρο 103, πρέπει να συμφωνούν με τις δημοσιονομικές προοπτικές 2000-2006, και ιδίως με το σημείο 11 της Διοργανικής Συμφωνίας της 6ης Μαΐου 1999 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού καθώς και με τις αντίστοιχες διατάξεις των μελλοντικών διοργανικών συμφωνιών και δημοσιονομικών προοπτικών.

7. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 111 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η Διάσκεψη συμφωνεί ότι οι διαδικασίες πρέπει να είναι τέτοιες ώστε να επιτρέπουν σε όλα τα κράτη μέλη της ζώνης ευρώ να συμμετέχουν πλήρως σε κάθε στάδιο της διαμόρφωσης της θέσης της Κοινότητας σε διεθνές επίπεδο όσον αφορά τα θέματα που έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

8. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 137 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η Διάσκεψη συμφωνεί ότι, οποιαδήποτε δαπάνη δυνάμει του άρθρου 137 θα καταλογίζεται στον τομέα 3 των δημοσιονομικών προοπτικών.

9. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 175 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη είναι αποφασισμένα να ενεργήσουν ώστε να διαδραματίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της προστασίας του περιβάλλοντος στην Ένωση, καθώς και διεθνώς, για την επίτευξη του ίδιου στόχου σε παγκόσμιο επίπεδο. Πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως όλες οι δυνατότητες που προσφέρει η Συνθήκη για την επίτευξη του στόχου αυτού, συμπεριλαμβανομένης της χρησιμοποίησης κινήτρων και μέσων εστιασμένων στην αγορά και προοριζόμενων για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης.

10. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 181 Α της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η Διάσκεψη επιβεβαιώνει ότι, με την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, οι ενισχύσεις στο ισοζύγιο πληρωμών τρίτων χωρών δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 181 Α.

11. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 191 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η Διάσκεψη υπενθυμίζει ότι οι διατάξεις του άρθρου 191 δεν συνεπάγονται καμία μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και δεν επηρεάζουν την εφαρμογή των σχετικών εθνικών συνταγματικών διατάξεων.

Η χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο από τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται για την άμεση ή έμμεση χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων σε εθνικό επίπεδο.

Οι διατάξεις σχετικά με τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων εφαρμόζονται, επί της αυτής βάσεως, σε όλες τις πολιτικές δυνάμεις που εκπροσωπούνται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

12. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 225 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η Διάσκεψη καλεί το Δικαστήριο και την Επιτροπή να εξετάσουν, το συντομότερο δυνατόν, τη γενική κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου, ιδίως όσον αφορά τις ευθείες προσφυγές, και να υποβάλλουν κατάλληλες προτάσεις προκειμένου να εξετασθούν από τα αρμόδια όργανα μόλις τεθεί σε ισχύ η Συνθήκη της Νίκαιας.

13. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 225, παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η Διάσκεψη κρίνει ότι οι κυριότερες διατάξεις σχετικά με τη διαδικασία επανεξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 225, παράγραφοι 2 και 3, θα πρέπει να προσδιοριστούν στον Οργανισμό του Δικαστηρίου. Οι εν λόγω διατάξεις θα πρέπει ιδίως να καθορίζουν:

- τον ρόλο των διαδίκων, στη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου, ώστε να διασφαλίζονται τα δικαιώματά τους,
- τις συνέπειες της διαδικασίας επανεξέτασης για το εκτελεστό της απόφασης του Πρωτοδικείου,
- τις συνέπειες της απόφασης του Δικαστηρίου για τη διαφορά μεταξύ των διαδίκων.

14. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 225, παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η Διάσκεψη κρίνει ότι το Συμβούλιο, κατά τη θέσπιση των διατάξεων του Οργανισμού που απαιτούνται για την εφαρμογή του άρθρου 225, παράγραφοι 2 και 3, θα πρέπει να καθιερώσει μία διαδικασία που να εξασφαλίζει ότι η λειτουργία των εν λόγω διατάξεων στην πράξη θα αξιολογηθεί το αργότερο τρία έτη μετά την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης της Νίκαιας.

15. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 225, παράγραφος 3 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η Διάσκεψη φρονεί ότι το Δικαστήριο, στις εξαιρετικές περιπτώσεις που επιδύεται να επανεξετάσει απόφαση του Πρωτοδικείου που εξεδόθη επί προδικαστικού ζητήματος, όταν πρέπει να αποφαίνεται με επείγουσα διαδικασία.

16. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 225 Α της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η Διάσκεψη καλεί το Δικαστήριο και την Επιτροπή να εκπονήσουν, το ταχύτερο δυνατό, σχέδιο απόφασης για τη σύσταση δικαιοδοτικού τμήματος αρμοδίου να αποφαίνεται πρωτοδίκως επί των διαφορών μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους.

17. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 229 Α της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η Διάσκεψη κρίνει ότι το άρθρο 229 Α δεν προδικάζει την επιλογή του δικαιοδοτικού πλαισίου το οποίο τυχόν θα δημιουργηθεί για την εξέταση των διαφορών σχετικά με την εφαρμογή των πράξεων οι οποίες εκδίδονται βάσει της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και δημιουργούν κοινοτικούς τίτλους βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

18. Δήλωση σχετικά με το Ελεγκτικό Συνέδριο

Η Διάσκεψη καλεί το Ελεγκτικό Συνέδριο και τα εθνικά όργανα ελέγχου να βελτιώσουν το πλαίσιο και τις συνθήκες της συνεργασίας τους, διατηρώντας ταυτόχρονα την αντίστοιχη αυτονομία τους. Προς το σκοπό αυτό, ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι δυνατόν να συστήσει επιτροπή επαφών με τους προέδρους των εθνικών οργάνων ελέγχου.

19. Δήλωση σχετικά με το άρθρο 10.6 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπέζων και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Η Διάσκεψη αναμένει να υποβληθεί, το συντομότερο δυνατό, σύσταση υπό την έννοια του άρθρου 10.6 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπέζων και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

20. Δήλωση σχετικά με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽¹⁾

Η κοινή θέση την οποία θα λάβουν τα κράτη μέλη κατά τις διασκέψεις προσχώρησης όσον αφορά την κατανομή των εδρών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τη στάθμιση των ψήφων στο Συμβούλιο, τη σύνθεση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και τη σύνθεση της Επιτροπής Περιφερειών, θα είναι σύμφωνη με τους ακόλουθους πίνακες για μια Ένωση με 27 κράτη μέλη.

⁽¹⁾ Οι πίνακες που περιλαμβάνονται στη δήλωση αυτή λαμβάνουν υπόψη μόνο τα υποψήφια κράτη με τα οποία έχουν αρχίσει πράγματι οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης.

1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Κράτη μέλη	Έδρες στο ΕΚ
Γερμανία	99
Ηνωμένο Βασίλειο	72
Γαλλία	72
Ιταλία	72
Ισπανία	50
Πολωνία	50
Ρουμανία	33
Κάτω Χώρες	25
Ελλάδα	22
Τσεχική Δημοκρατία	20
Βέλγιο	22
Ουγγαρία	20
Πορτογαλία	22
Σουηδία	18
Βουλγαρία	17
Αυστρία	17
Σλοβακία	13
Δανία	13
Φινλανδία	13
Ιρλανδία	12
Λιθουανία	12
Λετονία	8
Σλοβενία	7
Εσθονία	6
Κύπρος	6
Λουξεμβούργο	6
Μάλτα	5
Σύνολο	732

2. ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΨΗΦΩΝ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Μέλη του Συμβούλιου	Σταθμισμένες ψήφοι
Γερμανία	29
Ηνωμένο Βασίλειο	29
Γαλλία	29
Ιταλία	29
Ισπανία	27
Πολωνία	27
Ρουμανία	14
Κάτω Χώρες	13
Ελλάδα	12
Τσεχική Δημοκρατία	12
Βέλγιο	12
Ουγγαρία	12
Πορτογαλία	12
Σουηδία	10
Βουλγαρία	10
Αυστρία	10
Σλοβακία	7
Δανία	7
Φινλανδία	7
Ιρλανδία	7
Λιθουανία	7
Λετονία	4
Σλοβενία	4
Εσθονία	4
Κύπρος	4
Λουξεμβούργο	4
Μάλτα	3
Σύνολο	345

Για να αποφασίσει το Συμβούλιο απαιτούνται τουλάχιστον διακόσιες πενήντα οκτώ ψήφοι που περιλαμβάνουν τις ψήφους υπέρ της πλειοψηφίας των μελών, όταν, κατά την παρούσα Συνθήκη, το Συμβούλιο αποφασίζει προτάσει της Επιτροπής.

Στις άλλες περιπτώσεις, για να αποφασίσει το Συμβούλιο απαιτούνται τουλάχιστον διακόσιες πενήντα οκτώ ψήφοι που περιλαμβάνουν τις ψήφους υπέρ των δύο τρίτων τουλάχιστον των μελών.

Όταν το Συμβούλιο λαμβάνει απόφαση με ειδική πλειοψηφία, κάθε μέλος του μπορεί να ζητήσει να εξακρι-
βωθεί ότι τα κράτη μέλη τα οποία συνιστούν αυτήν την ειδική πλειοψηφία αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 62 %
του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης. Εάν αποδειχθεί ότι ο όρος αυτός δεν πληρούται, η εν λόγω απόφαση
δεν θεσπίζεται.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Κράτη μέλη	Μέλη
Γερμανία	24
Ηνωμένο Βασίλειο	24
Γαλλία	24
Ιταλία	24
Ισπανία	21
Πολωνία	21
Ρουμανία	15
Κάτω Χώρες	12
Ελλάδα	12
Τσεχική Δημοκρατία	12
Βέλγιο	12
Ουγγαρία	12
Πορτογαλία	12
Σουηδία	12
Βουλγαρία	12
Αυστρία	12
Σλοβακία	9
Δανία	9
Φινλανδία	9
Ιρλανδία	9
Λιθουανία	9
Λετονία	7
Σλοβενία	7
Εσθονία	7
Κύπρος	6
Λουξεμβούργο	6
Μάλτα	5
Σύνολο	344

4. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Κράτη μέλη	Μέλη
Γερμανία	24
Ηνωμένο Βασίλειο	24
Γαλλία	24
Ιταλία	24
Ισπανία	21
Πολωνία	21
Ρουμανία	15
Κάτω Χώρες	12
Ελλάδα	12
Τσεχική Δημοκρατία	12
Βέλγιο	12
Ουγγαρία	12
Πορτογαλία	12
Σουηδία	12
Βουλγαρία	12
Αυστρία	12
Σλοβακία	9
Δανία	9
Φινλανδία	9
Ιρλανδία	9
Λιθουανία	9
Λετονία	7
Σλοβενία	7
Εσθονία	7
Κύπρος	6
Λουξεμβούργο	6
Μάλτα	5
Σύνολο	344

21. Δήλωση σχετικά με το κατώτατο όριο της ειδικής πλειοψηφίας και τον αριθμό των ψήφων της μειοψηφίας αρνησικυρίας στη διευρυμένη Ένωση

Εφόσον όλα τα υποψήφια κράτη, τα οποία αναφέρονται στον κατάλογο που περιλαμβάνεται στη Δήλωση σχετικά με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν έχουν ακόμα προσχωρήσει στην Ένωση κατά την έναρξη ισχύος των νέων σταδιμίσεων των ψήφων (1η Ιανουαρίου 2005), το κατώτατο όριο της ειδικής πλειοψηφίας όταν έχελισσεται, αναλόγως του ρυθμού των προσχωρήσεων, από ένα ποσοστό κατώτερο του σημερινού μέχρι ένα μεγιστού όριο 73,4 %. Όταν θα έχουν προσχωρήσει όλα τα προαναφερόμενα υποψήφια κράτη, η μειοψηφία αρνησικυρίας, στην Ένωση των 27, θα ανέλθει σε ενενήντα ένα ψήφους, και το κατώτατο όριο της ειδικής πλειοψηφίας, το οποίο προκύπτει από τον πίνακα της Δήλωσης σχετικά με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα προσαρμοστεί αυτομάτως αναλόγως.

22. Δήλωση σχετικά με τον τόπο συνόδου των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων

Από το 2002, μία σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ανά Προεδρία θα λαμβάνει χώρα στις Βρυξέλλες. Όταν η Ένωση θα περιλαμβάνει δέκα οκτώ μέλη, όλες οι σύνοδοι του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου θα λαμβάνουν χώρα στις Βρυξέλλες.

23. Δήλωση σχετικά με το μέλλον της Ένωσης

- Στη Νίκαια αποφασίστηκαν σημαντικές μεταρρυθμίσεις. Η Διάσκεψη χαιρετίζει την επιτυχή ολοκλήρωση της Διάσκεψης των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών και δεσμεύει τα κράτη μέλη να επιδιώξουν την επικύρωση της Συνθήκης της Νίκαιας χωρίς καθυστέρηση.
- Συμφωνεί ότι η περαιώση της Διάσκεψης των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών ανοίγει το δρόμο για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπογραμμίζει ότι, όταν επικυρωθεί η Συνθήκη της Νίκαιας, η Ένωση θα έχει ολοκληρώσει τις θεσμικές μεταβολές που απαιτούνται για την προσχώρηση νέων κρατών μελών.
- Έχοντας ανοίξει το δρόμο για τη διεύρυνση, η Διάσκεψη επιθυμεί να αρχίσει μια διεξοδικότερη και ευρύτερη συζήτηση για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά το 2001, η σουηδική και η βελγική Προεδρία, σε συνεργασία με την Επιτροπή και με τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θα πρωθήσουν τη διεξαγωγή ευρείας συζήτησης στην οποία θα συμμετάσχουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι: εκπρόσωποι των εθνικών κοινοβουλίων και όλοι όσοι απηχούν την κοινή γνώμη, ήτοι πολιτικοί, οικονομικοί και πανεπιστημιακοί κύκλοι, εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, κ.λπ. Τα υποψήφια κράτη θα συμμετάσχουν στη διαδικασία αυτή σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που θα καθοριστούν.
- Κατόπιν εκθέσεως η οποία θα εκπονηθεί για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Göteborg τον Ιούνιο του 2001, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά τη σύνοδό του στο Λάκεν/Βρυξέλλες τον Δεκέμβριο του 2001, θα υιοθετήσει Δήλωση η οποία θα περιλαμβάνει τις κατάλληλες πρωτοβουλίες για τη συνέχιση αυτής της διαδικασίας.
- Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να καλύψει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα θέματα:
  - πώς θα πραγματοποιηθεί και, εν συνεχείᾳ, θα διατηρηθεί η ακριβέστερη οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών, η οποία θα συνάδει προς την αρχή της επικουρικότητας,
  - το καθεστώς του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που διακηρύχθηκε στην Νίκαια, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κολωνίας,

- την απλοποίηση των Συνθηκών προκειμένου να γίνουν σαφέστερες και πιο κατανοητές χωρίς να αλλοιώνεται το νόημά τους,
  - τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στο Ευρωπαϊκό οικοδόμημα.
6. Επιλέγοντας αυτά τα θέματα, η Διάσκεψη αναγνωρίζει την ανάγκη βελτίωσης και εξασφάλισης σε διαρκή βάση της δημοκρατικής νομιμότητας και διαφάνειας της Ένωσης και των οργάνων της, προκειμένου να επιτευχθεί η μεγαλύτερη προσέγγισή τους με τους πολίτες των κρατών μελών.
7. Μόλις ολοκληρωθούν αυτές οι προπαρασκευαστικές εργασίες, η Διάσκεψη συμφωνεί να συγκληθεί νέα Διάσκεψη των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών το 2004 για να εξετάσει τα προαναφερθέντα θέματα προκειμένου να επιφέρει τις αντίστοιχες μεταβολές στις Συνθήκες.
8. Η Διάσκεψη των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών δεν θα αποτελέσει επ' ουδενί εμπόδιο ή προϋπόθεση για τη διαδικασία διεύρυνσης. Επιπλέον, τα υποψήφια κράτη τα οποία θα έχουν ολοκληρώσει τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης με την Ένωση θα κληθούν να συμμετάσχουν στη Διάσκεψη. Τα υποψήφια κράτη τα οποία δεν θα έχουν ολοκληρώσει τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης, θα κληθούν να συμμετάσχουν ως παρατηρητές.
24. **Δήλωση σχετικά με το άρθρο 2 του πρωτοκόλλου σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της Συνθήκης EKAХ και με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα**
- Η Διάσκεψη καλεί το Συμβούλιο να μεριμνήσει, στο πλαίσιο του άρθρου 2 του Πρωτοκόλλου, για τη διατήρηση του στατιστικού συστήματος της EKAХ μετά τη λήξη της Συνθήκης EKAХ και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2002 και να καλέσει την Επιτροπή να υποβάλει τις κατάλληλες συστάσεις.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ

1. Δήλωση του Λουξεμβούργου

Υπό την επιφύλαξη της απόφασης της 8ης Απριλίου 1965 και των διατάξεων και δυνατοτήτων τις οποίες προβλέπει όσον αφορά την έδρα των μελλοντικών οργάνων, οργανισμών και υπηρεσιών, η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου δεσμεύεται να μην διεκδικήσει την έδρα των τμημάτων προσφυγών του Γραφείου εναρμόνισης στην εσωτερική αγορά (σήματα, σχέδια και υποδείγματα), τα οποία παραμένουν εγκατεστημένα στο Άλικαντε. Το ίδιο ισχύει και για την περίπτωση κατά την οποία τα τμήματα αυτά θα γίνουν δικαιοδοτικά τμήματα κατά την έννοια του άρθρου 220 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

2. Δήλωση της Ελλάδος, της Ισπανίας και της Πορτογαλίας σχετικά με το άρθρο 161 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Η συμφωνία της Ελλάδος, της Ισπανίας και της Πορτογαλίας για τη μετάβαση στην ειδική πλειοψηφία στο άρθρο 161 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας δόθηκε βάσει του ότι ο όρος «πολυετείς» στο τρίτο εδάφιο σημαίνει ότι οι δημοσιονομικές προοπτικές οι οποίες ισχύουν από 1ης Ιανουαρίου 2007 και η σχετική διοργανική συμφωνία έχουν την αυτή διάρκεια με εκείνη των σημερινών δημοσιονομικών προοπτικών.

3. Δήλωση της Δανίας, της Γερμανίας, των Κάτω Χωρών και της Αυστρίας σχετικά με το άρθρο 161 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Αναφορικά με τη δήλωση της Ελλάδος, της Ισπανίας και της Πορτογαλίας σχετικά με το άρθρο 161 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Δανία, η Γερμανία, οι Κάτω Χώρες και η Αυστρία δηλώνουν ότι η δήλωση αυτή δεν έχει ως αποτέλεσμα να προδικάσει τη δράση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ιδίως σε ό,τι αφορά το δικαίωμα πρωτοβουλίας της.